

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 30.5.2018
COM(2018) 383 final

2018/0207 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за създаване на програма „Права и ценности“

{SEC(2018) 274 final} - {SWD(2018) 290 final} - {SWD(2018) 291 final}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

В настоящото предложение се предвижда дата на прилагане от 1 януари 2021 г., като същото се представя с оглед на Съюз с 27 държави членки в съответствие с нотификацията от страна на Обединеното кралство за намерението на държавата да се оттегли от Европейския съюз и от Евратом на основание член 50 от Договора за Европейския съюз, получено от Европейския съвет на 29 март 2017 г.

• Основания и цели

Целта на Европейския съюз е да насърчава мира, ценностите си и благоденствието на своите народи. Съюзът е общност от закони и неговите ценности представляват самото основание за неговото съществуване. Тези ценности са залегнали в договорите на ЕС, в Харта на основните права на ЕС и в Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания.

По-специално: в член 2 от Договора за Европейския съюз се посочва, че *„Съюзът се основава на ценностите на зачитане на човешкото достойнство, на свободата, демокрацията, равенството, правовата държава, както и на зачитането на правата на човека, включително правата на лицата, които принадлежат към малцинства. Тези ценности са общи за държавите членки в общество, чиито характеристики са плурализмът, недискриминацията, толерантността, справедливостта, солидарността и равенството между жените и мъжете“*. В член 3 допълнително се посочва, че *„Съюзът има за цел да насърчава мира, ценностите си и благоденствието на своите народи“*, както и че, наред с другото, той *„зачита богатството на своето културно и езиково многообразие и следи за опазването и развитието на европейското културно наследство“*. В тази насока в изготвения от Комисията Документ за размисъл относно бъдещето на финансите на ЕС¹ се заявява, че *„бюджетът на ЕС подкрепя тази цел съвместно с националните бюджети и в допълнение към другите усилия на европейско и национално равнище“*.

Тези ценности обхващат по-специално основните права като недискриминацията и равенството, антирасизма и толерантността, зачитането на човешкото достойнство, принципите на правовата държава и независимостта на правосъдната система, културното многообразие, активното гражданско общество, свободата на изразяване и участието на гражданите в демократичния живот.

Освен това чувството за принадлежност към общо културното наследство и общите памет и спомен за миналото са необходими предварителни условия за участието в една демократична общност и за премахване на стереотипите и на разделението между европейците.

Настоящата Комисия определи като един от десетте си политически приоритета *„Съюз на демократична промяна“* и в този контекст работи за ангажирането на гражданите в дейностите на ЕС и начина му на работа и в изграждането на доверие в Съюза.

Финансите на ЕС могат да осигурят добавена стойност и да подпомогнат поддържането на общите европейски ценности.

За да насърчи общите европейски ценности и права, ЕС използва няколко инструмента, съчетани в законодателни актове, политики и финансиране. По-специално, следните

¹ COM(2017) 358 от 28 юни 2017 г.

програми за финансиране имаха силен социален акцент и са ясно свързани с европейските ценности: програмата „Права, равенство и гражданство“, програмата „Европа за гражданите“ и програмата „Правосъдие“.

Тези програми доведоха до действителен напредък в популяризирането на ценностите и прилагането на набора от права, които законодателството на ЕС предоставя на хората в целия Съюз.

Примери за това са повишената осведоменост сред хората относно техните права, общата им история и култура, повишеното равнище на заетост на жените, насърчаването и защитата на правата на децата, по-добри познания от страна на практикуващите юристи по отношение на прилагането на достиженията на правото на ЕС и процъфтяващо трансгранично сътрудничество, засиленото демократично и гражданско участие на гражданите на равнището на Съюза, както и по-задълбоченото разбиране и зачитане на различни спомени, култури и традиции.

В резултат на законодателството на Съюза хората могат да разчитат на набор от права и да се упоават на независими и ефективни правосъдни системи, както и на зачитането на принципите на правовата държава. Чрез целеви фондове ЕС показва твърдия си ангажимент за борба с насилието срещу жените и децата и с всички форми на дискриминация, за насърчаване и защита на правата на хората с увреждания, както и за подкрепа на едно активно и силно гражданско общество в ЕС.

Независимо от напредъка, постигнат чрез настоящите програми, в съответните области на политиката продължават да съществуват някои пропуски, като същевременно се появяват и нови предизвикателства, които трябва да бъдат преодоляни.

Общите предизвикателства, пред които е изправен ЕС в областта на правосъдието, правата и ценностите, са двустранни:

- Призиването на Съюза да бъде общност, основаваща се на споделени ценности и права, общо историческо и културно наследство и участие на хората е възпрепятствано от някои зараждащи се движения, които оспорват идеята за открити, приобщаващи, сплотени и демократични общества, в които гражданското участие и упражняването на права дават възможност за изграждане на толерантен начин на живот заедно.
- Фрагментираният характер и ограничените ресурси на текущите програми на ЕС за финансиране, посветени на ценностите, правата, гражданството и правосъдието, ограничават способността на ЕС да реагира на съществуващи и нови предизвикателства. „Липсата на бюджет на програмите за задоволяване на търсенето“ беше посочена от респондентите в обществената консултация като основната пречка, която би могла да възпрепятства постигането на целите на настоящите програми.

По-подробният анализ също така показва следното:

- хората все още не се ползват напълно от правата си: все още съществуват неравенства и дискриминация на основание пол, расов или етнически произход, религия или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация; насилието все още е реалност в ежедневието на много жени, деца и други лица от рискови групи.
- Все още може да се направи, за да се гарантира, че гражданите са запознати с ценностите на ЕС и ползите, свързани с гражданството на ЕС, да се насърчи по-

висока степен на политическо и социално участие и да се придобие по-добро разбиране за ЕС, неговата история, културното наследство и разнообразие;

- Правата, произтичащи от гражданството на ЕС — правото на свободно движение, правото на консулска закрила и изборителните права — все още не са напълно познати и упражнявани, като по този начин се възпрепятства политическото и общественото участие на гражданите.
- Икономическата криза, съществуващите неравенства и предизвикателства като миграцията накараха някои хора да поставят под съмнение основните права и ценностите, на които се основава Европейският съюз. В някои случаи поставени под съмнение са и принципите на правовата държава, достъпът до правосъдие, пространството за гражданското общество и независимостта на съдебната система.
- Съдебното сътрудничество по гражданскоправни и наказателноправни въпроси е недостатъчно и достъпът до правосъдие в държавите членки все още е труден. Необходимо е да се подобрят инструментите за събиране на сравнителна информация за качеството, независимостта и ефикасността на правосъдните системи на държавите членки. Основно препятствие пред взаимното признаване и съдебното сътрудничество е липсата на доверие в съдебните системи на други държави членки.

Последиците от пренебрегването на тези предизвикателства биха могли да бъдат тежки, тъй като доверието в демокрацията и подкрепата за ценностите и основните права ще бъдат отслабени.

Тези предизвикателства са общи за всички държави членки и имат трансгранични измерения. И наистина, макар действията на национално равнище да са важни, отделните държави членки сами нямат достатъчно средства за справяне с тези предизвикателства.

Насърчаването и защитата на ценностите и правата на ЕС имат дълбоки последици за политическия, социалния, културния, съдебния и икономическия живот на Съюза и допринасят за осезаемото въздействие на ЕС върху ежедневието на хората. Трябва да се подкрепят и засилят действията на равнището на ЕС в тази област, за да се отговори на продължаващите различия и новите предизвикателства, както и за да се гарантира насърчаването, ефективната защита и зачитането на правата и ценностите; това ще спомогне и за завършване на изграждането на вътрешния пазар и насърчаване на просперитета и сближаването в ЕС. То също така ще позволи на ЕС да играе ключова роля в защитата и насърчаването на неговите ценности на световно равнище и ще допринесе за целите за устойчиво развитие на ООН.

С оглед на гореизложеното новата програма за финансиране „Права и ценности“ ще има за цел да защитава и насърчава правата и ценностите, залегнали в Договорите на ЕС и в Хартата на основните права на ЕС, включително чрез подкрепа на организациите на гражданското общество, с цел поддържането на отворени, демократични и приобщаващи общества.

Тази нова програма, заедно с програма „Правосъдие“, ще бъде част от новия фонд „Правосъдие, права и ценности“ в бюджета на ЕС, който ще допринася за поддържането на отворени, демократични, плуралистични и приобщаващи общества. Тя ще спомогне и за оправомощаването на хората чрез защита и популяризиране на правата и ценностите и чрез по-нататъшно развитие на пространство на правосъдие на ЕС.

- **Съгласуваност със съществуващите разпоредби в тази област на политиката**

Фондът „Правосъдие, права и ценности“² допринася пряко за няколко от приоритетите на Европейската комисия², и по-специално за създаването на пространство на правосъдие и основни права, основано на взаимно доверие, по-задълбочен и по-справедлив вътрешен пазар и Съюз на демократична промяна, растеж и работни места.

Новата програма е в съответствие с Европейския стълб на социалните права, обявен съвместно от Европейския парламент, Съвета и Комисията на 17 ноември 2017 г. Стълбът цели предоставянето на нови и по-ефективни права за гражданите, като се основава на 20 ключови принципа, включително равенството между половете, равните възможности, подкрепата за децата и приобщаването на хората с увреждания.

Гражданството е област на политиката, подходяща за развиване на полезни взаимодействия между текущите програми за финансиране в областта на образованието, културата и гражданството на ЕС. По-силни полезни взаимодействия между програма „Европа за гражданите“ и програма „Права, равенство и гражданство“ могат да бъдат постигнати чрез по-тясно тематично сътрудничество, например в областта на антирасизма, равенството, културното наследство, спомена за миналото и културното многообразие. Дейностите, свързани с паметта за миналото, побратимяването на градове и паневропейските мрежи имат за цел да разширят перспективите и да развият чувство за европейска принадлежност и идентичност.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Фонд „Правосъдие, права и ценности“ и двете му основни програми за финансиране ще спомогнат за укрепването и утвърждаването на ценностите на ЕС и зачитането на принципите на правовата държава, както и за утвърждаването на откритите, демократични, приобщаващи и творчески общества, които европейските граждани очакват. И по настоящите правила държавите членки са длъжни да демонстрират, че техните правила и процедури за финансово управление на средствата на ЕС са стабилни и че финансирането е достатъчно защитено от злоупотреби или измами. Само наличието на независима съдебна власт, която защитава върховенството и правната сигурност във всички държави членки, може да гарантира, че парите от бюджета на ЕС са достатъчно защитени.

Въз основа на член 322 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) Комисията предложи регламент относно защитата на бюджета на Съюза в случай на широко разпространено незачитане на принципите на правовата държава в държавите членки. Новият регламент ще допълни инструментите, насочени към отстояване на общите ценности на ЕС, включително настоящата програма.

Програма „Права и ценности“ ще финансира политики, занимаващи се с ценности и права, като акцентира върху живота и участието на хората. Във връзка с това тя ще има тесни полезни взаимодействия с няколко политики и техните програми за финансиране. Заслужава си да се отбележат следните полезни взаимодействия:

- **Полезни взаимодействия с политиката по заетостта, социалната и образователната политика**

Бъдещият Европейски социален фонд ще бъде основен съставен елемент на клъстера „Инвестиране в хората и ценностите“. Този съставен елемент ще предоставя помощ на гражданите чрез инвестиране в: човешки капитал, (младежка) заетост, социални

² https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/junker-political-guidelines-speech_bg.pdf

иновации, придобиването на основни цифрови умения, интеграцията на мигрантите, социалното приобщаване на най-нуждаещите се и високо равнище на защита на човешкото здраве. Потенциалните полезни взаимодействия ще бъдат развити или подсилени, по-специално за насърчаване на равенството между половете и равните възможности за по-слабо представените групи, като например ромите, и за насърчаване на социалната справедливост, ценностите на ЕС и зачитането на основните права.

Може да се засилят полезните взаимодействия с програма „Еразъм+“, като се има предвид, че програмата „Еразъм+“ също така подкрепя групите в неравностойно положение — като например младежите с увреждания — да получат по-добър достъп до образование, подкрепя действия, насочени към постигането на по-голямо социално приобщаване и има за цел да насърчава общите ценности чрез образованието. Вече съществуващите полезни взаимодействия с „Творческа Европа“ ще бъдат запазени и подсилени, по-специално по отношение на културното наследство и културното многообразие.

– **Полезни взаимодействия с външната политика, политиката за сътрудничество за развитие и политиката за разширяване**

Популяризирането на ценностите и правата в рамките на ЕС се отразява върху популяризирането им на световно равнище, включително чрез свързаността с изпълнението на целите за устойчиво развитие. Във връзка с това трябва да бъдат развити полезни взаимодействия, и по-специално с външната дейност на ЕС на многостранно равнище, но също така и по отношение на помощта за сътрудничество за развитие и на политиката за разширяване, за да се гарантира съгласуваност в насърчаването на правата на човека, принципите на правовата държава, равенството между половете, антидискриминацията и толерантността.

– **Полезни взаимодействия с единния пазар**

Бъдещата програма за единния пазар ще осигурява подкрепа за гражданите и потребителите на вътрешния пазар, като по този начин спомага за подобряването на техните права и за тяхното оправомощаване. Във връзка с това тя ще допълва дейностите, финансирани от програмата „Права и ценности“, която има силен акцент върху оправомощаването на хората.

Като финансира дейности, свързани с дружественото право, договорното право и борбата срещу изпирането на пари, бъдещата програма за единен пазар ще допълва програма „Правосъдие“ и ще допринася пряко за прилагането на политиката на ЕС в областта на правосъдието и създаването на пространство на правосъдие на ЕС. Същото важи и по отношение на политиката за защита на потребителите.

– **Полезни взаимодействия с миграцията, управлението на границите и сигурността**

Програма „Права и ценности“ ще допринесе за справяне с различните предизвикателства, които подкопават социалното сближаване в ЕС. Тази програма ще подкрепя дейностите за предотвратяване и борба с расизма, ксенофобията, изказванията, пораждащи омраза, и насилническият екстремизъм, като по този начин също така ще допринася за борбата с радикализацията и тероризма в по-широк смисъл. Чрез насърчаването и защитата на правата на детето в уязвимо положение (включително при миграция), предотвратяването на насилието срещу жени и деца и действията за борба с дискриминацията тази програма също допринася за приоритетите и целите, свързани с по-доброто управление на миграцията, насърчаването на приобщаването и справянето с трафика на хора.

- **Полезни взаимодействия с политиката в областта на околната среда**

Обхватът на свързаните със здравето въпроси в програмата „Права и ценности“ ще допълни обхвата на въпросите, свързани със здравето, в рамките на политиката на ЕС в областта на околната среда, включително мерки с измерение, свързано с комуналната хигиена, съгласно Регламента за LIFE³.

- **Интегриране на свързаните с климата въпроси**

Предложението на Комисията за многогодишна финансова рамка за периода 2021—2027 г. определи по-амбициозна цел за интегриране на действията по климата във всички програми на ЕС, с обща цел от 25 % от разходите на ЕС, допринасящи за целите, свързани с изменението на климата. Приносът на тази програма за постигането на тази обща цел ще бъде проследяван чрез система на ЕС от маркери за климата на подходящо ниво на разбивка, включително използване на по-точни методики, когато такива са налице. Комисията ще продължи ежегодно да представя информация по отношение на бюджетните кредити за поети задължения в контекста на годишния проектобюджет.

За да подкрепи пълноценното използване на потенциала на програмата да допринася за целите, свързани с изменението на климата, Комисията ще се стреми да идентифицира съответните действия по време на изготвянето, прилагането, прегледа и процеса на оценяване на програмата.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

• Правно основание

Предложението се основава на член 16, параграф 2, член 19, параграф 2, член 21, параграф 2, член 24, член 167, параграф 5 и член 168 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС). Комбинирането на тези членове е необходимо, за да може политиките, които са разработени и се прилагат по текущите програми, да продължат да бъдат подпомагани. То няма за цел да разшири дейностите в нови области на политиката. Комбинирането на няколко члена е необходимо за постигането на общите цели на програмата по цялостен начин и за приемането на опростен и по-ефикасен подход към финансирането.

Съгласно член 16, параграф 2 от ДФЕС Съюзът има право да приема мерки за защита на физическите лица по отношение на обработката на личните данни от страна на институциите, органите, службите и агенциите на Съюза, както и от държавите членки, при извършване на дейности, които попадат в обхвата на правото на Съюза, и по отношение на свободното движение на тези данни. Тази разпоредба от Договора е правно основание за настоящото предложение.

В член 19, параграф 2 се предвижда приемането на мерки за стимулиране в подкрепа на действията на държавите членки в борбата срещу дискриминацията, основана на пол, раса или етническа принадлежност, религия или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация, включително дейности за насърчаване на равенството между жените и мъжете и в подкрепа на правата на детето. Тази разпоредба от Договора е правно основание за настоящото предложение.

³ Регламент (ЕС) № 1293/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. за създаване на Програма за околната среда и действията по климата (LIFE) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 614/2007, текст от значение за ЕИП

В член 21, параграф 2 от ДФЕС се предвиждат мерки на Съюза за улесняване на упражняването на правата на гражданите да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите членки. Действията за информиране на гражданите и органите относно правото на дипломатическа и консулска закрила, както и относно правото им на глас, могат да бъдат обхванати от този член, тъй като на практика те улесняват упражняването на правото на гражданите на движение и свободно пребиваване.

Демократичната ангажираност, гражданското участие и насърчаването на гражданското общество са съществени градивни елементи на понятието за гражданството на ЕС и правото на свободно движение и пребиваване в ЕС, както е определено в член 21, параграф 1. Във връзка с това те представляват решаващи фактори и средства за упражняване на правото на свободно движение и пребиваване в ЕС.

В член 24 от ДФЕС се предвиждат граждански инициативи по смисъла на член 11 от ДЕС. Първият от тези членове е правно основание за настоящото предложение, доколкото в него се предвижда финансиране на техническата и организационната подкрепа за изпълнение на Регламент [(ЕС) № 211/2011], като по този начин се подкрепя упражняването от страна на гражданите на правото им да предлагат и подкрепят европейски граждански инициативи.

В член 167 от ДФЕС на Съюза се възлага задачата да допринася за разцвета на културите на държавите членки, като зачита тяхното национално и регионално многообразие и същевременно извежда на преден план общото културно наследство. Действията на Съюза насърчават сътрудничеството между държавите членки и допълват техните дейности в области като, наред с другото, подобряване на знанията и разпространяване на културата и историята на европейските народи и опазване и закрила на културното наследство от европейско значение. Поради това член 167, параграф 5 от ДФЕС е правно основание за настоящото предложение.

В член 168 от ДФЕС се предвиждат високо равнище на защита на човешкото здраве и действия на Съюза, допълващи националните политики, които са насочени към предотвратяване на физическите и психическите заболявания и премахване на източниците на опасност за физическото и психическото здраве. Насилието, включително срещу деца и жени, представлява опасност за физическото и психическото здраве. Децата са уязвима категория граждани и се нуждаят от по-висока степен на защита срещу тези опасности, които често включват заплахи с трансграничен характер. Насилието срещу жените също представлява сериозна заплаха за физическото и психическото здраве на жертвите, които се нуждаят от висока степен на защита. Поради това член 168 от ДФЕС е правно основание за настоящото предложение.

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

Насърчаването и опазването на ценностите изисква механизми за транснационално сътрудничество и възможности за контакти. Това обикновено не може да бъде постигнато от държавите членки, ако те действат самостоятелно.

В много области, като например равенството и недискриминацията или гражданството, хората са защитени от правото и законодателството на Съюза, но не са достатъчно осведомени за своите права. Достигането до хората във всички държави членки, информирането на административните структури/органи и изпращането на последователно послание ще е възможно само чрез повишаване на осведомеността, обмен на най-добри практики и обучение на равнището на ЕС. В същото време действието на равнището на ЕС реализира икономии от мащаба, осигурява качество на

действията и гарантира, че държавите членки тълкуват последователно и прилагат съгласувано законодателните актове в целия ЕС.

Финансирането на национално или регионално равнище за дейности за насърчаване на участието на гражданите е много ограничено, а финансирането за дейности, свързани с паметта за миналото, в много държави от ЕС е дори още по-оскъдно. Дори когато бенефициерите получават финансиране за подобни дейности, алтернативните източници на финансиране не отдават приоритет на насърчаването на гражданството и спомена за миналото на равнището на ЕС. Ограничената или несъществуваща възможност на заинтересованите страни да осъществяват подобни проекти без подкрепа (чрез финансиране) от ЕС подчертава степента на зависимост на бенефициерите от такива средства.

- **Пропорционалност**

Предложението е в съответствие с принципа на пропорционалност, тъй като не излиза извън минимума, необходим за постигането на заявената цел на европейско равнище, и на необходимото за тази цел.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Ретроспективни оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство**

Междинната оценка на програмата „Права, равенство и гражданство“ (ПРГ) показва, че проблемите и факторите, залегнали в основата на общата цел и конкретната цели на програмата, са все още актуални. Общите нужди от подкрепа, определени в началото на програма ПРГ, не са били задоволени и продължават да бъдат актуални. Като цяло програмата ПРГ е подходящо насочена към съответните групи, но в процеса на изпълнение следва да се извърши по-систематичен анализ на техните нужди. В допълнение също бяха определени въпроси, свързани с равенството (разпределение на средствата между групите бенефициери, участие на органите за равно третиране, интегриране на равенството между половете, интегриране на правата на детето и правата на хората с увреждания) в програмирането, изпълнението и мониторинга. Също така, координацията и обменът на информация с други програми и проекти на ЕС биха били от основно значение за подобряването на тяхната съгласуваност.

Напредъкът в изпълнението на програмата ПРГ беше задоволителен по отношение на финансовото изпълнение и достигането до широк кръг от участници чрез дейностите по програмата. Анализът на постигнатото от програмата ПРГ показва, че групите, участващи във финансираните от програмата дейности, сега имат по-добро разбиране за правото и политиките на Съюза. Бенефициерите дадоха в голяма степен положителна оценка на дейностите, в които са участвали, въпреки че има възможности за подобряване на тази устойчивост. Обхватът на комуникационните дейности за насърчаване на програмата ПРГ беше до голяма степен успешен. Въпреки това усилията трябва да продължат, за да се гарантира, че са достигнати всички потенциални кандидати във всички държави членки. Основно постижение на новата програма в сравнение с предишните програми е по-малката тежест за бенефициерите по отношение на време и пари: анкетираните бенефициери съобщават, че както подготовката на предложенията, така и изпълнението на дейностите са станали по-малко обременителни.

Типовите мерки за изпълнение (безвъзмездни средства за оперативни разходи, безвъзмездни средства за дейности, преки безвъзмездни средства и обществени поръчки) са в съответствие с целите на програмата и с нуждите на заинтересованите страни, допустими за подпомагане. Регламентът за финансирането на ПРГ предостави голяма гъвкавост по отношение на използването на ограничени покани за представяне на предложения, и по-специално за провеждането на широкомащабни информационни кампании в областта на защитата на данните и предотвратяването на насилието. Бенефициерите на програмата изразиха загриженост по отношение на ефективността на процеса на кандидатстване, изпълнението и задълженията и механизмите за докладване. Опростяването е област, където съществува възможност за подобрене.

Оценките и проучванията на програмата „Европа за гражданите“ през последните 10 години показаха, че програмата е изиграла важна роля като единствената програма на ЕС, която е насочена пряко към гражданите и ги ангажира чрез подход „отдолу нагоре“. Междинната оценка на програма „Европа за гражданите“ за периода 2014—2020 г. показва, че нейните цели бяха и остават свързани с проблемите, които трябва да бъдат разрешени, т.е. да се допринесе за това гражданите да разбират по-добре Съюза, неговата обща история и многообразие, както и да се насърчава европейското гражданство и да се подобрят условията за гражданско и демократично участие на равнището на Съюза. Тези две направления са не само допълващи се, но също така и взаимно подпомагащи се поради връзката между поуците от миналия опит и плановите за бъдещето на Европа. Големият брой преки и непреки участници, до които е достигнала програмата „Европа за гражданите“, показва, че програмата е била ефективна при сравнително ниски разходи. В същото време засиленото търсене от страна на кандидатите за безвъзмездни средства показва, че има място за допълнително финансиране; такова беше поискано от заинтересованите страни, с които бяха проведени консултации по време на оценката. В своя доклад от март 2017 г. относно изпълнението на програмата „Европа за гражданите“ за периода 2014—2020 г., Европейският парламент изрази силната си подкрепа за програмата и призова за значително увеличение на бюджета. Програмата „Европа за гражданите“ доказва добавената си стойност на равнището на ЕС както благодарение на своето въздействие върху участниците, така и на ролята ѝ като допълнение към други програми за финансиране и инициативи относно политиката на ЕС в областта на образованието, културата и гражданството на ЕС. Аспектите, които бяха определени като нуждаещи се от подобрене, включват по-специално увеличаването на видимостта на програмата, преразглеждането на показателите за мониторинг и развиването на по-силни полезни взаимодействия с други свързани програми и инициативи на ЕС за финансиране.

• Консултации със заинтересованите страни

Стратегията за консултации, подкрепяща тази подготвителна работа по програмата, включваше: i) обществена консултация относно ценностите и мобилността и относно предложението за многогодишна финансова рамка след 2020 г.; ii) обществени консултации за средносрочната оценка на текущите програми за финансиране; и iii) няколко ad hoc консултации, организирани от Комисията под формата на обсъждания на кръгли маси със заинтересовани страни, конференции и семинари.

ОТКРИТА ОБЩЕСТВЕНА КОНСУЛТАЦИЯ ОТНОСНО СРЕДСТВАТА ОТ ЕС В ОБЛАСТТА НА ЦЕННОСТИТЕ И МОБИЛНОСТТА

Консултациите се проведеха в контекста на оценки на съществуващите финансови програми на ЕС, които обхващат няколко области на политиката, включително по отношение на текущите резултати и бъдещите предизвикателства. Целта на

обществената консултация относно средствата на ЕС в областта на ценностите и мобилността беше да се съберат мненията на всички заинтересовани страни относно това как най-ефективно да се използва всяко евро от бюджета на ЕС. Обществената консултация относно средствата на ЕС в областта на ценностите и мобилността продължи от 10 януари 2018 г. до 9 март 2018 г. на 23 официални езика на ЕС.

В отговор на проведената онлайн обществена консултация относно средствата на ЕС в областта на ценностите и мобилността Комисията получи общо **1839 отговора от цяла Европа**. От тях 52 % бяха от респонденти с опит с „Еразъм+“, а 43 % бяха от респонденти с опит с програмата „Творческа Европа“.

Имаше най-малко един отговор от всяка държава членка. **Държавата по пребиваване** с най-голям брой получени мнения като цяло беше Германия (24,4 %), следвана от Франция (8,7 %), Белгия (7,7 %) и Испания (5,4 %).

От 1839-те мнения, получени чрез онлайн въпросника, 65,2 % (1199) бяха от името на **организации**, а 34,8 % (640) — от **физически лица**.

Широк кръг от заинтересовани страни споделиха своите становища: от тях 1199 мнения бяха изразени от името на организации, 355 (19,3 %) — **от неправителствени организации**, платформи или мрежи, 270 (14,7 %) — **от частни предприятия** (предимно микро- и малки предприятия) и 127 (6,9 %) — **от изследователи и представители на академичната общност**.

Обобщеният по-долу анализ е съсредоточен върху респондентите, които имат опит със следните програми на ЕС:

1. програма „Европа за гражданите“ и/или
2. програма „Права, равенство и гражданство“ и/или
3. програма „Творческа Европа“; и/или
4. програма „Правосъдие“.

По-долу са представени някои от основните резултати:

- Според респондентите **„насърчаването на европейската идентичност и европейските общи ценности“** и **„насърчаването на правата и равенството“** са важни общи предизвикателства за политиката (като са сред първите четири посочени предизвикателства), които трябва да бъдат разгледани във всяка от четирите програми. **„Подкрепянето на активното гражданство, демократичното участие в обществото и принципите на правовата държава“** и **„насърчаването на социалното приобщаване и справедливостта“** също изглежда представляват важни предизвикателства, на които трябва да бъде обърнато внимание в съответните програми, но в по-малка степен в програмата „Творческа Европа“, при която **икономическите предизвикателства и културното многообразие** са по-важни.
- **„Подкрепянето на иновациите“**, **„насърчаването на културното многообразие и културното наследство“** и **„насърчаването на европейската идентичност и европейските общи ценности“** са счетени за политики, които напълно или сравнително добре се справят с предизвикателствата, пред които са изправени половината или повече от респондентите с опит с четирите съответни програми. Също така 52 % от респондентите с опит с програмата „Творческа Европа“ считат, че политиката на **„подкрепа на конкурентоспособността на**

секторите на културата и творчеството“ се справя с предизвикателствата напълно или сравнително добре.

- Около 80 % от респондентите с опит с четирите горепосочени програми на ЕС са съгласни, че тези програми добавят стойност в голяма степен или в сравнително голяма степен към това, което държавите членки биха могли да постигнат на национално, регионално и/или местно равнище.
- Основните пречки, посочени от респондентите, които биха могли да попречат на текущите програми/фондове да постигнат целите си, са много сходни, независимо от съответната програма: **„недостатъчният бюджет на програмите, който да задоволи търсенето“; „недостатъчната подкрепа, предоставена на заинтересовани страни, осъществяващи дейност в малък мащаб“; „недостатъчната подкрепа за кандидатите, подаващи заявление за първи път“**, са определени като трите основни пречки.
- Респондентите с опит с една или повече от четирите програми на ЕС са съгласни, че **„използването на по-опростени заявления за кандидатстване“, „улесняването на изграждането на структурирана мрежа и партньорства“, „улесняването на финансирането за действия, извършвани хоризонтално в секторите на действие“ и „по-добрата координация между различните програми/фондове“** са основните стъпки, които трябва да бъдат предприети, за да се опрости и намали административната тежест за бенефициерите.

Оценка на въздействието

Оценката на въздействието беше изготвена с цел да се анализира възможността за програма „Европейска култура, права и ценности“, в която да се слейт програмите „Права, равенство и гражданство“, „Европа за гражданите“ и „Творческа Европа“ за периода 2014—2020 г. — както и програма „Правосъдие“. Комисията реши да има самостоятелна програма „Творческа Европа“ и да се създаде фонд „Правосъдие, права и ценности“ с две основни програми за финансиране: програма „Правосъдие“ и програма „Права и ценности“. Оценката на въздействието остава валидна в основата на всички тези инициативи.

На 20 април 2018 г. Комитетът за регулаторен контрол (КРК) даде положително становище относно придружаващата оценка на въздействието. Комитетът включи препоръка за допълнително подобряване на доклада, като някои ключови аспекти от това бяха пълното използване на резултатите от оценката и констатациите, по-добро изготвяне на бъдещите приоритети и разясняване на очакваните въздействия на промените в механизмите за изпълнение. Тези аспекти бяха подсилени в окончателния вариант на оценката на въздействието. В оценката на въздействието бяха събрани поуки, извлечени от програма „Творческа Европа“, програма „Права, равенство и гражданство“, програма „Европа за гражданите“ и програма „Правосъдие“ и беше предложена нова структура. В нея също така бяха проучени механизмите за изпълнение, с които ще се насърчат ценностите и културата на ЕС, като същевременно се постигат целите по отношение на ефективността, гъвкавостта, полезните взаимодействия и опростяването, определени за следващата многогодишна финансова рамка. Резултатите от междинната оценка бяха надлежно взети предвид. Всички оценени програми показаха явна добавена стойност. С новото групиране в клъстери ще се даде възможност за по-пълноценно използване на потенциала на текущите програми за насърчаване на ценностите на ЕС и за увеличаване на добавената стойност за ЕС.

Бяха анализирани три основни сценария:

- Запазване на статуквото за поддържане на четири програми за финансиране в рамките на подкълъстера „ценности“ на бюджета на ЕС, а именно програма „Права, равенство и гражданство“, програма „Правосъдие“, програма „Творческа Европа“ и програма „Европа за гражданите“.
- Като алтернативен вариант на сегашната ситуация и базов сценарий, във втория сценарий се предлага да се развият полезни взаимодействия между текущите програми и те да се обединят, за да се сформира една политическа рамка на ценностите на ЕС с две основни програми за финансиране: програма „Европейска култура, права и ценности“ и програма „Правосъдие“.
- Трети сценарий би включвал създаването на една-единствена програма за финансиране, обхващаща всички четири програми за финансиране, посочени по-горе.

Базов сценарий: запазване на статуквото с четири програми за финансиране и пропорционално съкращение на бюджета с 15 %

Анализът на базовия сценарий с възможно намаляване на наличното финансиране с 15 % показва, че това би имало отрицателни последици за изпълнението на политиката. По-специално:

Едно намаление с 15 % на финансирането за програма **ПРГ** би довело до годишно приоритизиране, т.е. концентриране на финансирането в някои области на политиката през дадена година и насърчаване на други области на политиката през следващите години, в противоречие с нарастващите нужди в областта. Това намаление също така би означавало намаляване на проучванията, събирането на данни, кампаниите за повишаване на осведомеността и т.н., всички от които са необходими за наличието на надеждни, основани на факти политика и законодателство.

За **програма „Европа за гражданите“** едно бюджетно съкращение от 15 % ще намали бюджета за базовия сценарий на 157 милиона евро, което не е достатъчно с оглед на ангажимента на Комисията да постави гражданите в центъра на европейския процес. Критичната маса от участници и географското покритие на дейностите, необходими за постигане на търсеното въздействие, вече не биха могли да бъдат достигнати. Наличието на стабилно бюджетно разпределение (въз основа на бюджета за 2017 г.) ще даде възможност за приемственост, но все пак с ограничено въздействие.

Намаление с 15 % на финансирането за **подпрограма МЕДИА на програма „Творческа Европа“** неизбежно ще означава рационализиране и концентриране върху ограничен брой действия. Намаляването на финансирането ще има несъразмерно въздействие върху държавите с по-малко производство и/или държавите с ограничена географска/езикова област. То също така ще намали броя на дейностите за обучение на аудиовизуални специалисти и броя на копродукциите на ЕС, които са произведенията, разпространяващи се по-добре през граница. Намаляването на обхвата на мрежата от оператори на киносалони ще окаже отрицателно въздействие върху достъпа на гражданите на ЕС, и по-специално на тези от Централна и Източна Европа, до чуждестранно европейско съдържание.

Намалението с 15 % за подпрограма „Култура“ на програма „Творческа Европа“ би възпрепятствало достигането до критична маса в отговор на нуждите на секторите на културата и творчеството. Това по-специално би предполагало по-малка европейска добавена стойност и следователно намалено въздействие върху културното многообразие, по-малко възможности за трансгранично сътрудничество и по-малки

пазарни възможности и възможности за професионално развитие за специалистите от секторите на културата и творчеството. Социалното въздействие ще бъде намалено, а международното отваряне на програмата може да бъде ограничено до нивото си преди 2014 г. и да се наложи да се изостави участието на ключови съседни държави партньори на ЕС.

Финансовата гаранция за секторите на културата и творчеството може да бъде изложена на риск, което би било пагубно за тези сектори, особено за държавите от Източна Европа, където финансовите пазари са по-слабо развити и поради това има по-малко възможности за достъп до финансиране.

Отхвърлен алтернативен вариант в оценката на въздействието: една програма

По причини, свързани с правното основание, предложеният в третия сценарий алтернативен вариант с един-единствен инструмент/една-единствена програма е отхвърлен. И действително, повечето от действията и политиките се основават на членове, в които се предвижда обикновена законодателна процедура, освен за текущата програма „Европа за гражданите“. Понастоящем основният акцент на програма „Европа за гражданите“ е върху гражданското участие и поради това се основава на член 352 от ДФЕС (единодушие). След анализ, целите на съответните действия, ако техният акцент бъде изменен в определена степен, биха могли да бъдат адаптирани, за да съответстват на новия подход на една по-широка програма; в такъв случай те ще попадат в обхвата на член 167, параграфи 1 и 2 от ДФЕС, в който се предвижда обикновена законодателна процедура. Въпреки това, като се има предвид позицията на Обединеното кралство и Ирландия относно пространството на свобода, сигурност и правосъдие, както и позицията на Дания, представени в протоколи 21 и 22, приложени към Договорите, програма „Правосъдие“, макар също да изисква обикновена законодателна процедура, трябва да остане в отделен законодателен акт.

Предложен алтернативен вариант в оценката на въздействието: рамка на ценностите на ЕС с две програми за финансиране

Анализът показва, че има възможност за подобрене спрямо сегашната ситуация с четири програми за финансиране. Следователно като алтернативен вариант на сегашната ситуация и базов сценарий се предлага да се развият полезни взаимодействия между текущите програми и прерогативи и те да се обединят в една политическа рамка на ценностите на ЕС с две основни програми за финансиране: програма „Европейска култура, права и ценности“ и програма „Правосъдие“, както нагледно е представено по-долу:

Новата архитектура на бъдещото финансиране като алтернативен вариант на базовия сценарий има за цел:

- развиване на полезни взаимодействия между политиките и намиране на обща основа за действие при същевременно зачитане на техните специфични особености;
- намаляване на припокриването и разпокъсаността;
- осигуряване на гъвкавост при разпределението на финансите, като същевременно се гарантира определена степен на предвидимост на средствата, заделени за всяка политика;
- насърчаване на междусекторните и иновативните действия;
- осигуряване на критична маса от ресурси за насърчаване на ценностите, като се вземат предвид нуждите на всяка политика.

Запазени алтернативи

Комисията реши да има самостоятелна програма „Творческа Европа“ и да се създаде фонд „Правосъдие, права и ценности“, обхващащ две програми: програма „Правосъдие“ и програма „Права и ценности“. Оценката на въздействието остава валидна в основата на тези инициативи. Това решение е отразено в пакета с предложения за МФР след 2020 г., който Комисията представи на 2 май 2018 г.⁴

• Опростяване

Предлаганата програма „Права и ценности“ е резултат от обединяването на две програми за финансиране, а именно програма „Права, равенство и гражданство“ и програма „Европа за гражданите“. Тези програми са малки инструменти, които не могат да достигнат критична маса и чиято ефективност е ограничена от сравнително ниските им бюджети. Затова обединяването им ще означава опростяване, полезни взаимодействия и взаимно укрепване и ще спомогне за повишаването на тяхната ефективност.

По-специално, чрез регрупиране на дейностите, свързани с гражданството, в рамките на същите цели процедурите ще бъдат улеснени за бенефициерите, които ще разполагат с една входна точка за представяне на техните предложения.

Текущата програма „Европа за гражданите“ вече беше подложена на съществено опростяване с въвеждането на мерки като например еднократни суми и единни ставки, заявления за кандидатстване и решения за отпускане на безвъзмездни средства чрез електронни формуляри. В тази насока ще се търси опростяване при изпълнението, свързано с областите на политиката, финансирани по програма „Права, равенство и гражданство“, като например еднократни суми, единни ставки и единични разходи.

Сложността и многообразието на правилата за финансиране на текущите програми представляват пречка за кандидатите. Използването на една входна точка за участието на външни потребители в жизнения цикъл на безвъзмездните средства (т.е. портал за участници), включително цялостна система за управление на безвъзмездните средства, има важна роля за опростяване на достъпа до програмата. Програма „Права, равенство и гражданство“ се управлява чрез корпоративната система на Комисията за програма „Хоризонт 2020“, което може да се последва и от програма „Европа за гражданите“ при преминаването на Изпълнителната агенция за образование, аудиовизия и култура (ЕАСЕА) към тази корпоративна система на по-късен етап. След като тази промяна бъде извършена, програмата „Права и ценности“ и нейните бенефициери ще се възползват от това опростяване.

• Основни права

Целите на програма „Права и ценности“ са тясно свързани с насърчаването на основните права и са в съответствие с Хартата на основните права на ЕС. По-специално новата програма, заедно с програма „Правосъдие“, ще бъде част от фонд „Правосъдие, права и ценности“ в бюджета на ЕС, чиято цел е да поддържа отворени, демократични и приобщаващи общества, да оправомощава хората чрез защитата и насърчаването на правата и ценностите и да доразвива пространството на правосъдие на ЕС.

⁴

COM(2018)321.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Финансовото разпределение за изпълнението на програма „Права и ценности“ за периода от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2027 г. ще възлиза на [641 704 000] EUR (по текущи цени).

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Планове за изпълнение и механизми за мониторинг, оценка и докладване**

Ще бъде разработен план за изпълнение, за да се уточнят условията, при които ще се управлява програмата.

Ще бъде разработен план за мониторинг и оценка, за да се посочи как на практика ще се извършват действията и при каква стратегия за данните. Мониторингът на програмата ще се извършва непрекъснато (напр. за своевременна реакция на всякакви непредвидени събития и извънредни нужди) и редовно (за да се докладва за ключови събития като покани за представяне на предложения, прегледи на проекти, събития за координация или разпространение), а когато е уместно, мониторингът ще се използва за ключовите показатели на програмата. Докладите от мониторинга впоследствие ще послужат за:

- междинна оценка (не по-късно от четири години след началото на изпълнението на програмата), съчетана с окончателната оценка на предшестващите я програми; както и
- окончателна оценка (която трябва да се извърши не по-късно от четири години след края на програмния период).

Тези оценки ще бъдат извършени в съответствие с параграфи 22 и 23 от Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г.⁵, в което трите институции потвърдиха, че оценките на съществуващото законодателство и политика следва да предоставят основа за оценки на въздействието на вариантите за по-нататъшни действия. В тези оценки ще се разглеждат ефектите на програмата по места, като се използват показателите/целите на програмата, и ще се анализира подробно степента, в която програмата може да бъде счетена за целесъобразна, ефективна, ефикасна, осигуряваща достатъчно добавена стойност за ЕС и съгласувана с други политики на ЕС. Оценките ще съдържат извлечени поуки за преодоляване на установени пропуски/проблеми и препоръки за използване на потенциала за по-нататъшно подобряване на действията или резултатите от тях и за максимално увеличаване на тяхното използване/въздействие.

Комисията ще докладва редовно на Европейския парламент, Съвета и всички други съответни институции на ЕС чрез доклади за мониторинг и оценка, както и чрез публично информационно табло с ключовите показатели на програмите.

Значителна част от програмата ще бъде изпълнена от Изпълнителната агенция за образование, аудиовизия и култура (EACEA) под надзора на службите на Комисията, отговарящи за програмата.

- **Подробно обяснение на конкретните разпоредби на предложението**

Общата цел на предлаганата програма „Права и ценности“ е „да насърчава и защитава правата и ценностите, залегнали в договорите на ЕС и в Хартата на основните права на

⁵ Междунституционално споразумение между Европейския парламент, Съвета на Европейския съюз и Европейската комисия за по-добро законотворчество от 13 април 2016 г. ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1—14.

ЕС, включително чрез подкрепа на организациите на гражданското общество, с цел поддържането на отворени, демократични и приобщаващи общества“. Тази обща цел ще бъде постигната чрез изпълнението на три конкретни цели: насърчаване на равенството и правата, насърчаване на ангажираността на гражданите и участието в демократичния живот на Съюза и борба с всички форми на насилие. Програмата ще осигури и ускори полезните взаимодействия между различните ѝ конкретни цели за по-ефективна подкрепа на областите на политиката, които тези цели обхващат, и за увеличаване на техния потенциал да достигат до хората. За да бъде ефективна, програмата следва да отчита специфичното естество на различните политики, техните различни целеви групи и конкретните им потребности чрез прилагане на специално разработени подходи.

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА**за създаване на програма „Права и ценности“**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз и по-специално член 16, параграф 2, член 19, параграф 2, член 21, параграф 2 и членове 24, 167 и 168 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет⁶,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите⁷,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) В съответствие с член 2 от Договора за Европейския съюз „Съюзът се основава на ценностите на зачитане на човешкото достойнство, на свободата, демокрацията, равенството, правовата държава, както и на зачитането на правата на човека, включително правата на лицата, които принадлежат към малцинства. Тези ценности са общи за държавите членки в общество, чиито характеристики са плурализмът, недискриминацията, толерантността, справедливостта, солидарността и равенството между жените и мъжете“. В член 3 допълнително се посочва, че „Съюзът има за цел да насърчава мира, ценностите си и благоденствието на своите народи“, както и че, наред с другото, той „зачита богатството на своето културно и езиково многообразие и следи за опазването и развитието на европейското културно наследство“. Тези ценности са допълнително потвърдени и изразени в правата, свободите и принципите, залегнали в Хартата на основните права на Европейския съюз.
- (2) Тези права и ценности трябва да продължат да бъдат насърчавани, прилагани и споделяни между гражданите и народите и да бъдат в самата основа на проекта на ЕС. Ето защо в бюджета на ЕС се създава нов фонд „Правосъдие, права и ценности“, включващ програмите „Права и ценности“ и „Правосъдие“. В момент, когато европейските общества се сблъскват с екстремизъм, радикализъм и разделение, по-важно от всякога е да се насърчават, укрепват и защитават правосъдието, правата и ценностите на ЕС: правата на човека, зачитането на човешкото достойнство, свободата, демокрацията, равенството и принципите на правовата държава. Това ще има дълбоки и преки последици за политическия, социалния, културния и икономическия живот в ЕС. Като част от новия фонд програмата „Правосъдие“ ще продължи да подкрепя по-нататъшното развитие

⁶ ОВ С , г., стр. .

⁷ ОВ С , г., стр. .

на пространството на правосъдие на Съюза и трансграничното сътрудничество. Програма „Права и ценности“ ще обедини програмата „Права, равенство и гражданство“ за периода 2014—2020 г., създадена с Регламент (ЕС) № 1381/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁸ и програма „Европа за гражданите“, създадена с Регламент (ЕС) № 390/2014 на Съвета⁹ (наричани по-долу „предшестващите програми“).

- (3) Фондът „Правосъдие, права и ценности“ и неговите две основни програми за финансиране ще бъдат насочени предимно към хората и субектите, които допринасят за превръщането в реалност и активното упражняване на нашите общи ценности, права и богато многообразие. Крайната цел е да се насърчава и подкрепя едно основано на права, равноправно, приобщаващо и демократично общество. Това включва активно гражданско общество, насърчаващо демократичното, гражданското и социалното участие на хората, както и богатото многообразие на европейското общество, въз основа на нашата обща история и памет. В член 11 от Договора за Европейския съюз също така се посочва, че институциите предоставят чрез подходящи средства на гражданите и представителните организации възможността да изразяват и обменят публично мнения във всички области на дейност на Съюза.
- (4) Програма „Права и ценности“ (наричана по-долу „програмата“) следва да позволи да се развият полезни взаимодействия с цел справяне с предизвикателствата, които са честа пречка пред популяризирането и защитата на ценностите, и с цел постигане на критично измерение, за да има конкретни резултати в тази област. Това следва да се постигне, като се надгражда върху положителния опит на предишните програми. Така ще се позволи пълноценно използване на потенциала за полезни взаимодействия, по-ефективно подпомагане на обхванатите области на политиката и увеличаване на техния потенциал за достигане до хората. За да бъде ефективна, програмата следва да отчита специфичното естество на различните политики, техните различни целеви групи и конкретните им потребности чрез прилагане на специално разработени подходи.
- (5) За да се доближи Европейският съюз до неговите граждани, са необходими различни действия и координирани усилия. Събирането на гражданите в проекти за побратимяване на градове или в мрежи от градове и подкрепата на организациите на гражданското общество в областите, обхванати от програмата, ще допринесе за увеличаване на ангажираността на гражданите в обществото и в крайна сметка и на тяхното участие в демократичния живот на Съюза. В същото време подпомагането на дейностите, насърчаващи взаимното разбирателство, многообразието, диалога и уважението към другите, насърчава усещането за принадлежност и европейска идентичност, основано на споделено разбиране за европейските ценности, култура, история и наследство. Насърчаването на по-силно чувство на принадлежност към Съюза и на ценностите на Съюза е особено важно сред гражданите на ЕС, които живеят в най-отдалечените региони, поради голямото разстояние, което ги дели от европейския континент.

⁸ Регламент (ЕС) № 1381/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за създаване на програма „Права, равенство и гражданство“ за периода 2014—2020 година (ОВ L 354, 28.12.2013 г., стр. 62)

⁹ Регламент (ЕС) № 390/2014 на Съвета от 14 април 2014 г. за създаване на програма „Европа за гражданите“ за периода 2014—2020 г. (ОВ L 115, 17.4.2014 г., стр. 3)

- (6) Дейностите, свързани със спомена за миналото, и критичният размисъл за историческата памет на Европа са необходими, за да накарат гражданите да осъзнаят общата история като основа за общо бъдеще, морална цел и споделени ценности. Значението на историческите, културните и межкултурните аспекти, както и връзките между паметта за миналото и създаването на европейска идентичност и чувството за принадлежност също следва да бъдат взети под внимание.
- (7) Гражданите следва също така да бъдат по-добре осведомени за техните права, произтичащи от гражданството на Съюза, и следва да се чувстват спокойни да живеят, пътуват, учат, работят и да бъдат доброволци в друга държава членка, както и да се чувстват способни да ползват и упражняват всички свои права, произтичащи от гражданството на ЕС, да имат доверие в равния достъп, пълната приложимост и защитата на техните права без каквато и да е дискриминация, независимо къде в Съюза се намират във всеки един момент. Гражданското общество трябва да бъде подпомагано за насърчаването и опазването на общите ценности на ЕС и повишаването на осведомеността за тях съгласно член 2 от Договора за ЕС и за допринасянето за ефективното ползване на правата съгласно правото на Съюза.
- (8) Равенството между жените и мъжете е основна ценност и цел на Европейския съюз. Дискриминацията и неравностойното третиране на жените нарушава техните основни права и ограничава тяхното пълно политическо, социално и икономическо участие в обществото. Освен това съществуването на структурни и културни бариери възпрепятства постигането на целта за действително равенство между половете. Следователно насърчаването на равенството между половете във всички дейности на Съюза представлява основната дейност за Съюза и двигател на икономическия растеж и следва да се подкрепя от програмата.
- (9) Насилието, основано на пола, и насилието срещу деца и млади хора представляват сериозно нарушение на основните права. Насилието продължава да присъства в целия Съюз при всякакви социални и икономически условия и има сериозни последици за физическото и психологическото здраве на жертвите и за обществото като цяло. Децата, младите хора и жените са особено уязвими към насилие, по-специално при близки взаимоотношения. Следва да бъдат предприети действия за насърчаване на правата на детето и за допринасяне към защитата на децата от понасяне на вреди и насилие, които представляват опасност за тяхното физическо и психическо здраве и нарушение на тяхното право на развитие, закрила и достойнство. Борбата с всички форми на насилие и насърчаването на превенцията, защитата и подкрепата на жертвите са приоритети на Съюза, които спомагат за упражняването на основните права на лицата и допринасят за равенството между жените и мъжете. Тези приоритети следва да се подкрепят от програмата.
- (10) Силна политическа воля и координирани действия, основани на методите и резултатите от предишните програми „Дафне“, програма „Права, равенство и гражданство“ и програма „Правосъдие“, са необходими за предотвратяване и борба с всички форми на насилие и за защита на жертвите. По-специално, след стартирането ѝ през 1997 г., финансирането по програма „Дафне“ в подкрепа на жертвите на насилие и за борба с насилието срещу жени, деца и млади хора се оказва особено успешно както по отношение на нейната популярност сред заинтересованите страни (публични органи, академични институции и

неправителствени организации), така и по отношение на ефективността на финансираните проекти. По нея са финансирани проекти за повишаване на осведомеността, предоставяне на услуги в подкрепа на жертвите и подпомагане на дейностите на неправителствени организации (НПО), работещи по места. Тя е насочена към всички форми на насилие, като например домашното насилие, сексуалното насилие, трафика на хора, както и нововъзникващи форми на насилие като кибертормоза. Поради това е важно да се продължат всички тези дейности и резултатите и извлечените поуки да бъдат надлежно взети предвид при изпълнението на програмата.

- (11) Недопускането на дискриминация е основен принцип на Съюза. В член 19 от Договора за функционирането на Европейския съюз са предвидени действия за борба с дискриминацията, основана на пола, расата или етническия произход, религията или убежденията, наличието на физическо или умствено увреждане, възрастта или сексуалната ориентация. Недопускането на дискриминация е залегнало също така и в член 21 на Хартата. Специфичните особености на различните форми на дискриминация следва да бъдат взети предвид и успоредно с това следва да бъдат изготвени подходящи действия за предотвратяване и борба с дискриминацията, основана на един или повече признаци. По програмата следва да се подкрепят действия за предотвратяване и борба с дискриминацията, расизма, ксенофобията, антисемитизма, омразата към мюсюлманите и други форми на нетолерантност. В този контекст особено внимание следва да бъде отделено и на предотвратяването и борбата с всички форми на насилие, омраза, сегрегация и заклеймяване, както и на борбата с малтретирането, тормоза и нетолерантното отношение. Програмата следва да се изпълнява по начин, който позволява взаимно допълване с другите дейности на Съюза, които имат същите цели, по-специално с посочените в Съобщението на Комисията от 5 април 2011 г., озаглавено „Рамка на ЕС за национални стратегии за интеграция на ромите до 2020 г.“¹⁰ и в Препоръката на Съвета от 9 декември 2013 г. относно ефективни мерки за интегриране на ромите в държавите членки¹¹.
- (12) Пречките, свързани с нагласите и околната среда, както и липсата на достъпност, възпрепятстват пълното и ефективно участие на хората с увреждания в обществото, на равнопоставена основа с останалите. Хората с увреждания се сблъскват с пречки пред, наред с другото, достъпа до пазара на труда, ползването на приобщаващо и качествено образование, избягването на бедността и социалното изключване, достъпа до културни инициативи и медии и упражняването на техните политически права. Като страна по Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания (КПХУ на ООН), Съюзът и всички негови държави членки са се ангажирали да насърчават, защитават и гарантират пълното и ефективно упражняване на всички основни права и свободи на човека от страна на всички хора с увреждания. Разпоредбите на КПХУ на ООН станаха неразделна част от правния ред на Съюза.
- (13) Правото на зачитане на личния и семейния живот на дадено лице, на жилището му и на личните му съобщения (правото му на неприкосновеност на личния живот) е основно право, залегнало в член 7 на Хартата на основните права. Защитата на личните данни е основно право, залегнало в член 8 от Хартата на основните права и член 16 от Договора за функционирането на Европейския

¹⁰ COM(2011)173.

¹¹ ОВ С 378, 24.12.2013 г., стр. 1.

съюз. Спазване на правилата за защита на личните данни подлежи на контрол от независими надзорни органи. В правната рамка на Съюза, и по-специално в Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета¹² и Директива (ЕС) 2016/680 на Европейския парламент и на Съвета¹³, се определят разпоредбите, с които да се гарантира, че правото на защита на личните данни е ефективно защитено. Тези правни инструменти възлагат на националните надзорни органи за защита на данните задачата за насърчаване на обществената информираност и разбиране на рисковете, правилата, предпазните мерки и правата по отношение на обработването на лични данни. Съюзът следва да може да провежда дейности за повишаване на осведомеността, проучвания и други съответни дейности предвид значението на правото на защита на личните данни във времена на бързо технологично развитие.

- (14) В член 24 от ДФЕС Европейският парламент и Съветът се задължават да приемат разпоредби относно процедурите и условията, необходими за представянето на гражданска инициатива по смисъла на член 11 от Договора за Европейския съюз. Това е направено с приемането на Регламент [(ЕС) № 211/2011 на Европейския парламент и на Съвета¹⁴]. Програмата следва да подпомага финансирането на техническата и организационна подкрепа за изпълнение на Регламент [(ЕС) № 211/2011], като по този начин се подкрепя упражняването от страна на гражданите на правото да предлагат и подкрепят европейски граждански инициативи.
- (15) Съгласно членове 8 и 10 от ДФЕС Програмата следва във всичките си дейности да подпомага интегрирането на целите за равенство между половете и недопускането на дискриминация.
- (16) В член 3, параграф 3 от Договора за ЕС се изисква Съюзът да насърчава защитата на правата на детето в съответствие с член 24 от Хартата и Конвенцията на ООН за правата на детето.
- (17) В съответствие с актовете на Съюза относно равното третиране държавите членки създадоха независими органи за насърчаване на равното третиране, известни като „органи за равно третиране“, за борба с дискриминацията, основана на раса, етнически произход и пол. Много държави членки обаче надхвърлиха тези изисквания и гарантираха, че органите за равно третиране могат също така да се борят с дискриминацията, основана на други признаци като възраст, сексуална ориентация, религия или убеждения, увреждане или други. Органите за равно третиране играят ключова роля в насърчаването на равенството и осигуряването на ефективно прилагане на законодателството в областта на равното третиране чрез предоставяне по-специално на независима помощ на жертвите на дискриминация, провеждането на независими проучвания относно дискриминацията, публикуването на независими доклади и отправянето на препоръки по всички въпроси, свързани с дискриминацията в тяхната държава. От съществено значение е работата на органите за равно третиране да бъде координирана в тази връзка на равнището на Съюза. Европейската мрежа на националните органи по въпросите на равенството (EQUINET) беше създадена през 2007 г. Нейни членове са националните органи за насърчаване на

¹² ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1—88.

¹³ ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 89—131.

¹⁴ Регламент (ЕС) № 211/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. относно гражданската инициатива (ОВ L 65, 11.3.2011 г., стр. 1).

равното третиране, установени с Директива 2000/43/ЕО на Съвета¹⁵, Директива 2004/113/ЕО на Съвета¹⁶, Директива 2006/54/ЕО на Европейския парламент и на Съвета¹⁷ и Директива 2010/41/ЕС на Европейския парламент и на Съвета¹⁸. EQUINET е в изключителна ситуация, тъй като е единственият субект, осигуряващ координация на дейностите между органите за равно третиране. Тази координация от страна на EQUINET е ключова за доброто прилагане на антидискриминационното законодателство на Съюза в държавите членки и следва да бъде подкрепяна от програмата.

- (18) Независимите органи по правата на човека и организациите на гражданското общество играят важна роля за насърчаване, защита и повишаване на осведомеността относно общите ценности на Съюза съгласно член 2 от Договора за ЕС, както и за допринасяне за ефективното ползване на правата съгласно законодателството на Съюза, включително Хартата на основните права на ЕС. Както е отразено в Резолюцията на Европейския парламент от 18 април 2018 г., подходящата финансова подкрепа е ключова за развитието на благоприятна и устойчива среда, за да могат организациите на гражданското общество да засилят ролята си и да изпълняват своите функции по независим и ефективен начин. Ето защо, като допълва усилията на национално равнище, финансирането от ЕС следва да допринася за подкрепата, оправомощаването и изграждането на капацитета на независимите организации на гражданското общество, занимаващи се с насърчаването на правата на човека, чиито дейности помагат за стратегическото прилагане на правата съгласно правото на ЕС и Хартата на основните права на ЕС, включително чрез застъпничество и дейности като „обществен страж“, както и за насърчаване, защита и повишаване на осведомеността относно общите ценности на Съюза на национално равнище.
- (19) Комисията следва да гарантира цялостната съгласуваност, взаимното допълване и полезните взаимодействия с работата на органите, службите и агенциите на Съюза, и по-специално Европейския институт за равенство между половете и Агенцията на Европейския съюз за основните права, и следва да прави преглед на дейността на други национални и международни участници в областите, обхванати от програмата.
- (20) Програмата следва да бъде отворена, при определени условия, за участие на членовете на Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ), които са членове на Европейското икономическо пространство (ЕИП), членовете на ЕАСТ, които не са членове на ЕИП, и други европейски държави. Присъединяващите се държави, държавите кандидатки и потенциалните

¹⁵ Директива 2000/43/ЕО на Съвета от 29 юни 2000 г. относно прилагане на принципа на равно третиране на лица без разлика на расата или етническия произход (ОВ L 180, 19.7.2000 г., стр. 22).

¹⁶ Директива 2004/113/ЕО на Съвета от 13 декември 2004 г. относно прилагане на принципа на равното третиране на мъжете и жените по отношение на достъпа до стоки и услуги и предоставянето на стоки и услуги (ОВ L 373, 21.12.2004 г., стр. 37).

¹⁷ Директива 2006/54/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 г. за прилагането на принципа на равните възможности и равното третиране на мъжете и жените в областта на заетостта и професиите (ОВ L 204, 26.7.2006 г., стр. 23).

¹⁸ Директива 2010/41/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 7 юли 2010 г. за прилагане на принципа на равно третиране на мъжете и жените, които извършват дейности в качеството на самостоятелно заети лица, и за отмяна на Директива 86/613/ЕИО на Съвета (ОВ L 180, 15.7.2010 г., стр. 1).

държави кандидатки, които се ползват от предприєдинителна стратегия, следва също да могат да участват в програмата.

- (21) За да се гарантира ефективното разпределение на средствата от общия бюджет на Съюза, е необходимо да се осигури европейска добавена стойност на всички извършвани действия и тяхното допълване с дейностите на държавите членки, като същевременно се търси последователност, допълване и полезни взаимодействия с програми за финансиране, подпомагащи области на политиката с тесни връзки една с друга, по-специално в рамките на фонда „Правосъдие, права и ценности“ — и по този начин с програма „Правосъдие“ — както и с програми „Творческа Европа“ и „Еразъм+“, за да се реализира потенциалът на културните взаимовръзки в областта на културата, медиите, изкуствата, образованието и творчеството. Необходимо е да се създадат полезни взаимодействия с други европейски програми за финансиране, по-специално в областта на заетостта, вътрешния пазар, предприемачеството, младежта, здравето, гражданството, правосъдието, миграцията, сигурността, научноизследователската дейност, иновациите, технологиите, промишлеността, сближаването, туризма, външните отношения, търговията и развитието.
- (22) В настоящия регламент се определя финансов пакет за програма „Права и ценности“, който ще представлява основната референтна сума, по смисъла на [точка 17 от Междунституционалното споразумение от 2 декември 2013 г. между Европейския парламент, Съвета и Комисията относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетни въпроси и доброто финансово управление¹⁹], за Европейския парламент и за Съвета в рамките на годишната бюджетна процедура.
- (23) Към настоящата програма се прилага Регламент (ЕС, Евратом) № [новият ФР] („Финансовият регламент“). В него са определени правилата относно изпълнението на бюджета на Съюза, включително правилата относно безвъзмездните средства, наградите, обществените поръчки, непрякото изпълнение, финансовите инструменти и бюджетните гаранции.
- (24) Видовете финансиране и методите за изпълнение съгласно настоящия регламент следва да се избират в зависимост от възможностите им за осъществяване на конкретните цели на действията и за постигане на резултати, като се вземат предвид по-специално разходите за проверките, административната тежест и очакваният риск от неспазване. Това следва да включва разглеждане на възможността за използване на еднократни общи суми, фиксирани ставки и разходи за единица продукт, както и финансиране, което не е свързано с разходи, както е посочено в член 125, параграф 1 от Финансовия регламент. В съответствие с Финансовия регламент, Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета²⁰, Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета²¹, Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета²² и Регламент

¹⁹ [ОВ С 373, 20.12.2013 г., стр. 1. http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2013.373.01.0001.01.ENG&toc=OJ:C:2013:373:TOC

²⁰ Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2013 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (Евратом) № 1074/1999 на Съвета (ОВ L 248, 18.9.2013 г., стр. 1).

²¹ Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета от 18 декември 1995 г. относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности (ОВ L 312, 23.12.1995 г., стр. 1).

²² Регламент (ЕВРАТОМ, ЕО) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности (ОВ L 292, 15.11.1996 г., стр. 2).

(ЕС) 2017/1939²³ на Съвета финансовите интереси на Съюза се защитават посредством пропорционални мерки, включително посредством предотвратяване, разкриване, коригиране и разследване на нередности и измами, събиране на изгубени, недължимо платени или неправилно използвани средства и, когато е целесъобразно, налагане на административни санкции. В съответствие по-специално с Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 и Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 Европейската служба за борба с измамите (OLAF) може да извършва административни разследвания, включително проверки и инспекции на място, за да установи дали е налице измама, корупция или друга незаконна дейност, засягаща финансовите интереси на Съюза. В съответствие с Регламент (ЕС) 2017/1939 Европейската прокуратура може да разследва и да преследва по наказателен ред измами и други престъпления, засягащи финансовите интереси на Съюза, както е предвидено в Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета²⁴. В съответствие с Финансовия регламент всички лица или субекти, получаващи средства на Съюза, оказват пълно сътрудничество за защита на финансовите интереси на Съюза, предоставят необходимите права и достъп на Комисията, на OLAF, на Европейската прокуратура и на Европейската сметна палата (ЕСП) и гарантират, че всички трети страни, участващи в изпълнението на средства на Съюза, предоставят равностойни права.

- (25) Трети държави, които са членове на Европейското икономическо пространство (ЕИП), могат да участват в програми на Съюза в рамките на сътрудничеството, установено по силата на Споразумението за ЕИП, което предвижда изпълнението на програмите с решение съгласно посоченото споразумение. Могат да участват и трети държави на основание на други правни инструменти. В настоящия регламент следва да се въведе специална разпоредба за предоставяне на необходимите права и достъп на отговорния разпоредител с бюджетни кредити, OLAF и Европейската сметна палата, за да могат да упражняват правомощията си в пълна степен.
- (26) Към настоящия регламент се прилагат хоризонталните финансови правила, приети от Европейския парламент и от Съвета въз основа на член 322 от ДФЕС. Тези правила са установени във Финансовия регламент и определят по-конкретно реда и условията за установяване и изпълнение на бюджета чрез безвъзмездни средства, обществени поръчки, награди и непряко изпълнение, като предвиждат проверки на отговорността на финансовите участници. Правилата, приети въз основа на член 322 от ДФЕС, също се отнасят до защитата на бюджета на Съюза в случай на широко разпространено незначитане на принципите на правовата държава в държавите членки, тъй като зачитането на принципите на правовата държава е важна предпоставка за добро финансово управление и ефективно финансиране от ЕС.
- (27) Съгласно [член 94 от Решение 2013/755/ЕС на Съвета²⁵] физически лица и организации, установени в отвъдморски страни и територии, имат право да получават финансиране при спазване на правилата и целите на програмата и на

²³ Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета от 12 октомври 2017 г. за установяване на засилено сътрудничество за създаване на Европейска прокуратура (ОВ L 283, 31.10.2017 г., стр. 1).

²⁴ Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2017 г. относно борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза, по наказателноправен ред (ОВ L 198, 28.7.2017 г., стр. 29).

²⁵ Решение 2013/755/ЕС на Съвета от 25 ноември 2013 г. за асоцииране на отвъдморските страни и територии към Европейския съюз („Решение за отвъдморско асоцииране“) (ОВ L 344, 19.12.2013 г., стр. 1).

евентуалните договорености, приложими по отношение на държавата членка, с която е свързана съответната откъдморска страна или територия.

- (28) Предвид важността на справянето с проблема с изменението на климата, в съответствие с ангажиментите на Съюза за изпълнение на Парижкото споразумение и целите на ООН за устойчиво развитие, тази програма ще допринесе за интегриране на действията по климата и за постигане на общата цел от 25 % от разходите на бюджета на ЕС за подкрепа на целите, свързани с климата. Съответните действия ще бъдат определени по време на подготовката и изпълнението на програмата и преразгледани в контекста на средносрочната оценка.
- (29) Съгласно параграфи 22 и 23 от Междунституционалното споразумение за по-добро законотворчество от 13 април 2016 г. съществува необходимост от оценка на настоящата програма въз основа на информацията, събрана чрез конкретни изисквания за мониторинг, като същевременно се избягват свръхрегулирането и административната тежест, по-специално за държавите членки. Когато е целесъобразно, тези изисквания могат да включват измерими показатели като основа за оценяване на последиците от програмата по места.
- (30) За да се гарантират еднакви условия за прилагането на настоящия регламент, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз във връзка с показателите, посочени в членове 9 и 11 и приложение II. От особено значение е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище, и тези консултации да бъдат проведени в съответствие с принципите, определени в Междунституционалното споразумение за по-добро законотворчество от 13 април 2016 г. По-специално, с цел осигуряване на равностойно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като техните експерти получават системно достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.
- (31) С цел да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящия регламент, на Комисията следва да се предоставят изпълнителни правомощия. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета²⁶.

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член I

Предмет

С настоящия регламент се създава програма „Права и ценности“ („програмата“).

²⁶

Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

С него се определят целите на програмата, бюджетът за периода 2021—2027 г., формите на финансиране от Съюза и правилата за предоставяне на такова финансиране.

Член 2

Цели на програмата

1. Общата цел на програмата е да насърчава и защитава правата и ценностите, залегнали в договорите на ЕС, включително чрез подкрепа на организациите на гражданското общество, с цел поддържането на отворени, демократични и приобщаващи общества.
2. В рамките на общата цел, посочена в параграф 1, програмата има следните конкретни цели, които съответстват на направленията:
 - а) да утвърждава равенството и правата (направление „Равенство и права“),
 - б) да насърчава ангажираността и участието на гражданите в демократичния живот на Съюза (направление „Гражданска ангажираност и участие“);
 - в) борба с насилието (направление „Дафне“).

Член 3

Направление „Равенство и права“

В рамките на специфичната цел, определена в член 2, параграф 2, буква а), програмата поставя акцент върху:

- а) предотвратяването и борбата с неравенствата и дискриминацията, основани на пол, расов или етнически произход, религия или убеждения, увреждания, възраст или сексуална ориентация, и подкрепа на всеобхватните политики за насърчаване на равенството между половете и борба с дискриминацията и за тяхното интегриране, както и политиките за борба с расизма и всички форми на нетолерантност;
- б) защитата и утвърждаването на правата на детето, правата на хората с увреждания, правата, свързани с гражданството на Съюза и правата на защита на личните данни.

Член 4

Направление „Гражданска ангажираност и участие“

В рамките на специфичната цел, определена в член 2, параграф 2, буква б), програмата поставя акцент върху:

- а) подобряване на разбирането на гражданите за Съюза и неговите история, културно наследство и многообразие;
- б) насърчаване на обмена и сътрудничеството между гражданите от различни държави; насърчаване на гражданското и демократичното участие, като се даде на гражданите и представителните организации възможността да изразяват и обменят публично мнения във всички области на дейност на Съюза;

Член 5
Направление „Дафне“

В рамките на специфичната цел, определена в член 2, параграф 2, буква в), програмата поставя акцент върху:

- а) предотвратяване и борба с всички форми на насилие над деца, млади хора и жени, както и с насилието над други изложени на риск групи;
- б) да подкрепя и защитава жертвите на подобно насилие.

Член 6
Бюджет

1. Финансовият пакет за изпълнение на програмата за периода 2021—2027 г. е [641 705 000] EUR по текущи цени.
2. В рамките на сумата, посочена в параграф 1, следната индикативна сума се разпределя за долупосочената цел:
 - а) [408 705 000] EUR за специфичните цели, посочени в член 2, параграф 2, букви а) и в);
 - б) [233 000 000] EUR за специфичните цели, посочени в член 2, параграф 2, буква б).
3. Сумата, посочена в параграф 1, може да бъде използвана за техническа и административна помощ за изпълнението на програмата, например подготвителни, мониторингови, контролни и одитни дейности и дейности за оценка, включително корпоративни информационни системи, проучвания, срещи на експерти, съобщения относно приоритетите и областите, свързани с общите цели на програмата.
4. Без да се засяга Финансовият регламент, разходите за действия, произтичащи от проекти, включени в първата работна програма, могат да бъдат допустими от 1 януари 2021 г.
5. Ресурсите, отпуснати на държавите членки в режим на споделено управление, могат по искане на държавите членки да бъдат прехвърлени към програмата. Комисията изпълнява тези ресурси пряко в съответствие с член 62, параграф 1, буква а) от Финансовия регламент или непряко — в съответствие с член 62, параграф 1, буква в) от него. Когато е възможно, тези ресурси се изразходват в полза на съответната държава членка.

Член 7
Трети държави, асоциирани към програмата

1. Програмата е отворена за следните държави, при условие че са изпълнени следните условия:
 - а) членки на Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ), които са членки на Европейско икономическо пространство (ЕИП) — в съответствие с условията, определени в Споразумението за ЕИП;
 - б) присъединяващи се държави, държави кандидатки и потенциални държави кандидатки — в съответствие с общите принципи и условия за участието на тези държави в програми на Съюза, определени в

съответните рамкови споразумения и решения на Съвета за асоцииране или в подобни споразумения, и в съответствие със специалните условия, определени в споразуменията между Съюза и тези държави;

- в) държави, попадащи в обхвата на Европейската политика за съседство — в съответствие с общите принципи и условия за участието на тези държави в програми на Съюза, определени в съответните рамкови споразумения и решения на Съвета за асоцииране или в подобни споразумения, и в съответствие със специалните условия, определени в споразуменията между Съюза и тези държави.
- г) Други трети държави, в съответствие с условията, определени в специално споразумение относно участието на трети държави за програма на Съюза, при условие че споразумението:
 - осигурява справедлив баланс по отношение на вноските и обезщетенията на третата държава, която участва в програми на Съюза;
 - определя условията за участие в програмите, включително изчисляването на финансовите вноски на отделните програми и административните им разходи. Тези вноски представляват целеви приходи по член 21, параграф 5 от Финансовия регламент.
 - не предоставя на третата държава правомощия за вземане на решения по отношение на програмата;
 - гарантира правата на Съюза да осигурява добро финансово управление и да защитава своите финансови интереси.

Член 8

Изпълнение и форми на финансиране от ЕС

1. Програмата се изпълнява при пряко управление в съответствие с Финансовия регламент или при непряко управление с органите, определени в член 61, параграф 1, буква в) от Финансовия регламент.
2. Програмата може да предоставя финансиране чрез всяка една от формите, предвидени във Финансовия регламент.
3. [Евентуални вноски за взаимен застрахователен механизъм могат да покрият риска, свързан с възстановяването на средства, дължими от получателя, и се смятат за достатъчна гаранция по Финансовия регламент. Прилагат се разпоредбите, предвидени в член [X] от Регламент (ЕС) № XXX [приемник на Регламента относно Гаранционния фонд].

Член 9

Вид дейности

Дейностите, допринасящи за постигането на конкретна цел, посочена в член 2, може да получат финансиране съгласно настоящия регламент. По-специално дейностите, посочени в приложение I, са допустими за финансиране.

ГЛАВА II БЕЗВЪЗМЕЗДНИ СРЕДСТВА

Член 10

Безвъзмездни средства

1. Безвъзмездните средства по програмата се отпускат и управляват в съответствие с дял VIII от Финансовия регламент.
2. Комитетът за оценка може да бъде съставен от външни експерти.

Член 11

Кумулативно[, допълнително]и комбинирано финансиране

1. Действие, за което е предоставен принос по програмата, може да получи принос и по друга програма на Съюза, в т.ч. и от фондове със споделено управление, при условие че приносът не покрива едни и същи разходи. [Кумулативното финансиране не може да надвишава общата стойност на допустимите разходи за действието, а подкрепата от различни програми на Съюза може да бъде изчислена на пропорционална основа].
2. Когато програмата и фондовете със споделено управление, посочени в член 1 от Регламент (ЕС) XX [ROP] предвиждат съвместна финансова подкрепа за една и съща дейност, тази дейност се изпълнява в съответствие с правилата, установени в настоящия регламент, включително правилата относно възстановяването на недължимо платените суми.
3. Дейности, които са допустими за финансиране по програмата и съответстват на условията, посочени във втора алинея, могат да бъдат идентифицирани с цел финансирането им от фондовете със споделено управление. В този случай се прилагат процентите на съфинансиране и правилата за допустимост, предвидени в настоящия регламент.

Дейностите, посочени в първа алинея, трябва да отговарят на следните кумулативни условия:

- а) били са оценени в покана за представяне на предложения по линия на програмата;
- б) отговарят на минималните изисквания за качество на въпросната покана за представяне на предложения;
- в) те не могат да бъдат финансирани по тази покана за представяне на предложения поради бюджетни ограничения.

Дейностите се изпълняват от управляващия орган, посочен в член [65] от Регламент (ЕС) XX [ROP], в съответствие с правилата, определени в посочения регламент, както и със специфични за фонда правила, включително правила относно финансовите корекции.“

Член 12

Допустими субекти

1. В допълнение към критериите, определени в [член 197] от Финансовия регламент, се прилагат и критериите за допустимост, определени в параграфи 2 и 3.

2. Допустими са следните субекти:
- а) правни субекти, установени в която и да е от следните държави:
- държава членка или отвъдморска страна или територия, свързана с нея;
 - трета държава, асоциирана към програмата;
- б) всеки правен субект, учреден съгласно съюзното право, или всяка международна организация;
3. Безвъзмездни средства за оперативни разходи може да бъдат отпуснати без покана за представяне на предложения на Европейската мрежа на националните органи за равно третиране (EQUINET) за покриване на разходите, свързани с нейната постоянна работна програма.

ГЛАВА III

ПРОГРАМИРАНЕ, МОНИТОРИНГ, ОЦЕНКА И КОНТРОЛ

Член 13 *Работна програма*

1. Програмата се изпълнява чрез работните програми, посочени в член 110 от Финансовия регламент.
2. Работната програма се приема от Комисията посредством акт за изпълнение. Този акт за изпълнение се приема в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 19.

Член 14 *Мониторинг и докладване*

1. Показателите за докладване относно напредъка на програмата по отношение на постигането на конкретните цели, определени в член 2, са посочени в приложение II.
2. За да се гарантира ефективна оценка на напредъка на програмата към постигане на целите ѝ, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 16, да разработи разпоредби за установяването на рамка за мониторинг и оценка, включително чрез изменения на приложение II, както и да преразглежда и да допълва показателите, когато това е необходимо.
3. Системата за отчитане на изпълнението гарантира ефикасното, ефективно и навременно събиране на данните за мониторинга на изпълнението на програмата и на нейните резултати. За тази цел на получателите на средства от Съюза и на държавите членки се налагат пропорционални изисквания за докладване.

Член 15 *Оценка*

1. Провеждат се навременни оценки, които да послужат в процеса на вземане на решения.

2. Междинната оценка на програмата се извършва, след като за изпълнението на програмата се натрупа достатъчно информация, но не по-късно от четири години след започване на изпълнението на програмата. В междинната оценка се вземат предвид резултатите от оценката на въздействието в дългосрочен план на предшестващите програми (програма „Права, равенство и гражданство“ и програма „Европа за гражданите“).
3. В края на изпълнението на програмата, но не по-късно от четири години след края на периода, посочен в член 1, Комисията извършва окончателна оценка на програмата.
4. Комисията представя заключенията от оценките, придружени от нейните наблюдения на Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите.

Член 16

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия
2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 14, се предоставя на Комисията до 31 декември 2027 г.
3. Делегирането на правомощия, посочено в член 14, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.
4. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междуинституционалното споразумение за по-добро законотворчество от 13 април 2016 г.
5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.
6. Делегиран акт, приет съгласно член 14, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на същия акт на Европейския парламент и на Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Посоченият срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 17

Защита на финансовите интереси на Съюза

Когато трета държава участва в програмата по силата на решение в рамките на международно споразумение или по силата на друг правен инструмент, третата държава предоставя правата и достъпа, необходими на отговорния разпоредител с бюджетни кредити, Европейската служба за борба с измамите (OLAF) и Европейската

сметна палата, за да упражняват в пълна степен съответните си правомощия. По отношение на OLAF тези права включват правото да се извършват разследвания, включително проверки и инспекции на място, както е предвидено в Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета относно разследванията, провеждани от OLAF.

ГЛАВА IV

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 18

Информация, комуникация и публичност

1. Получателите на финансиране от Съюза посочват неговия произход и гарантират видимостта на финансирането от Съюза (по-специално когато популяризират действията и резултатите от тях), като предоставят последователна, ефективна и пропорционална целева информация на различни видове публика, включително медиите и обществеността.
2. Комисията осъществява информационни и комуникационни дейности по отношение на програмата и нейните действия и резултати. Финансовите ресурси, отпуснати на програмата, допринасят също така за институционалната комуникация на политическите приоритети на Съюза, доколкото те са свързани с целите, посочени в член 2.

Член 19

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 4 от Регламент (ЕС) № 182/2011.
3. Комитетът може да заседава в специални състави, за да разглежда отделните направления на програмата.

Член 20

Отмяна

Регламент (ЕО) № 1381/2013 и Регламент (ЕО) № 390/2014 се отменят, считано от 1 януари 2021 г.

Член 21

Преходни разпоредби

1. Настоящият регламент не засяга продължаването или изменението на съответните дейности — до тяхното приключване — съгласно Регламент (ЕС) № 1381/2013 и Регламент (ЕС) № 390/2014, които продължават да се прилагат за съответните действия до тяхното приключване.
2. Финансовият пакет за програмата може да обхваща и разходи за техническа и административна помощ, необходими, за да се гарантира преходът между програмата и мерките, приети по предшестващите я програми, създадени с Регламент (ЕС) № 1381/2013 и Регламент (ЕС) № 390/2014.

3. Ако е необходимо, в бюджета могат да се записват бюджетни кредити за поети задължения след 2027 г. за покриване на разходите, предвидени в член 6, параграф 3, с цел да се гарантира управлението на действията, които не са приключили до 31 декември 2027 г.

Член 22

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател

ЗАКОНОДАТЕЛНА ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

- 1.1. Наименование на предложението/инициативата
- 1.2. Съответни области на политиката (*програмен клъстер*)
- 1.3. Естество на предложението/инициативата
- 1.5. Мотиви за предложението/инициативата
- 1.6. Срок на действие и финансово отражение
- 1.7. Планирани методи на управление

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

- 2.1. Правила за мониторинг и докладване
- 2.2. Система за управление и контрол
- 2.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности

3. ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

- 3.1. Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове
- 3.2. Очаквано отражение върху разходите
 - 3.2.1. *Обобщение на очакваното отражение върху разходите*
 - 3.2.3. *Очаквано отражение върху бюджетните кредити за административни разходи*
 - 3.2.5. *Финансов принос от трети страни*
- 3.3. Очаквано отражение върху приходите

ЗАКОНОДАТЕЛНА ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

1.1. Наименование на предложението/инициативата

Програма „Права и ценности“

1.2. Съответна(и) област(и) на политиката в структурата на УД/БД²⁷

[II. Сближаване и ценности 7. Инвестиране в хората, социалното сближаване и ценностите

Правосъдие, права и ценности

1.3. Естество на предложението/инициативата

☐ ново действие

☐ ново действие след пилотен проект/подготвително действие²⁸

☐ продължаване на съществуващо действие

☒ сливане или пренасочване на едно или няколко действия към друго/ново действие

1.4. Мотиви за предложението/инициативата

1.4.1. Изисквания, които трябва да бъдат изпълнени в краткосрочна или дългосрочна перспектива, включително подробен график за изпълнението на инициативата

Макар и законодателството да е основен инструмент за изпълнение на целите на Съюза в областта на правата и ценностите, то трябва да се допълва с други средства. В този контекст финансирането изпълнява важна роля. По-специално, финансирането следва да повишава осведомеността за ценностите, ефективността на законодателството и на права, установени пряко в договора, като води до повишаване на познанието, осведомеността и капацитета на гражданите, специалистите и заинтересовани страни, посредством оказването на подкрепа за:

- предоставянето на информация и повишаването на обществената осведоменост, включително чрез подкрепа за национални и европейски кампании за информиране на гражданите относно правата им, гарантирани съгласно правото на ЕС, и начините за отстояване на тези права на практика, както и чрез дейности, свързани с паметта за миналото;

- обучение и изграждане на капацитет за юристи (напр. съдии и прокурори) и други професионалисти в тази област, за да им се предоставят инструменти за ефективно прилагане на практика на правата и политиките на ЕС.

Финансирането има централна роля и за насърчаване на сътрудничество на транснационално равнище и за изграждане на взаимно доверие чрез:

- укрепване на мрежите и гражданското общество, т.е. европейски организации, които да съдействат за изготвянето на бъдещи инициативи в тази област и да насърчават последователното им изпълнение в цяла Европа;

²⁷

УД: управление по дейности; БД: бюджетиране по дейности.

²⁸

Съгласно член 58, параграф 2, буква а) или б) от Финансовия регламент.

- трансгранично сътрудничество в правоприлагането, като например създаване на системи за сигнализиране на случаи на изчезнали деца, координиране на оперативно и трансгранично сътрудничество за борба с наркотиците.

Освен това чрез финансирането следва да се окаже подкрепа за: Научни изследвания, анализи и други спомагателни дейности, чрез които на законодателя да се предоставя ясна и подробна информация за проблемите и ситуацията по места. Резултатите от тези дейности се използват при изготвянето и прилагането на политиките на ЕС, с което се гарантира, че те са основани на доказателства, добре насочени и добре структурирани.

Всички тези дейности ще бъдат осъществявани през целия период 2021—2027 г. Трудно е да се определи точното им разгръщане на този етап, като се има предвид колко бързо възникват нови политически предизвикателства, пред които трябва да се изправим и на които да отговорим.

- 1.4.2. *Добавена стойност от участието на Съюза (може да е в резултат от различни фактори, например ползи по отношение на координацията, правна сигурност, по-добра ефективност или взаимно допълване). За целите на тази точка „добавена стойност от участието на Съюза“ е стойността, която е резултат от намесата на ЕС и е допълнителна спрямо стойността, която би била създадена само от отделните държави членки.*

Основания за действие на европейско равнище (ex-ante)

Финансирането по програма „Права и ценности“ е съсредоточено върху дейности, при които намесата на ЕС може да придаде допълнителна стойност в сравнение със самостоятелните действия на държавите членки. Дейностите, уредени с настоящия регламент, допринасят за ефективното прилагане на достиженията на правото на Съюза чрез изграждане на взаимно доверие между държавите членки, засилване на трансграничното сътрудничество, изграждане на мрежи от контакти и постигане на правилно, съгласувано и последователно прилагане на правото на Съюза навсякъде в него. Само действия на равнището на Съюза могат да осигурят координирани дейности, които да достигнат до всички държави членки. Европейският съюз е в по-добра позиция от държавите членки от гледна точка на намирането на решения за трансграничните ситуации и на предоставянето на европейска платформа за взаимно обучение. Без подкрепата на Съюза ще има тенденция заинтересованите страни да се занимават с подобни проблеми по разпокъсан и изолиран начин.

Насърчаването и опазването на ценностите изисква механизми за транснационално сътрудничество и възможности за контакти, които обикновено не могат да бъдат постигнати от държавите членки, ако те действат самостоятелно.

В много области, като например равенството и недискриминацията или гражданството, хората са защитени от правото и законодателството на Съюза, но не са достатъчно осведомени за техните права. Само дейностите за повишаване на осведомеността, обменът на най-добри практики и обучението на равнището на ЕС могат да гарантират, че се достига до хората във всички държави членки, че административните структури/органи са информирани и че се изпраща последователно послание, като същевременно се реализират

икономии от мащаба и се гарантира качеството на действията, както и че държавите членки тълкуват последователно и прилагат съгласувано законодателните актове в целия ЕС.

Финансирането на национално или регионално равнище на дейности за насърчаване на участието на гражданите в качеството им на граждани на ЕС е много ограничено, а финансирането на дейности, свързани с паметта за миналото, е дори още по-недостъпно в много държави от ЕС. Дори когато бенефициерите получават финансиране за подобни дейности, алтернативните източници на финансиране не отдават приоритет на насърчаването на гражданството и паметта за миналото на равнището на ЕС. Ограничената или несъществуващата възможност на заинтересованите страни да осъществяват подобни проекти без подкрепата (чрез финансиране) от ЕС подчертава степента на зависимост на бенефициерите от такова финансиране.

Очаквана генерирана добавена стойност от ЕС (ex-post)

Сътрудничеството и изграждането на мрежи от контакти между заинтересованите страни ще доведе до разпространението на най-добри практики, по-специално на иновативни и интегрирани подходи в различните държави членки. Участниците в тези дейности ще играят след това ролята на разпространители на информация в съответните си професионални дейности и ще популяризират по-широко най-добрите практики в своята държава членка.

Ще бъде оказана подкрепа за изграждането на солидна аналитична основа за разработването на политики и тяхното подпомагане. Намесата на Европейския съюз дава възможност тези дейности да се провеждат последователно в целия Съюз и води до икономии от мащаба.

1.4.3. *Изводи от подобен опит в миналото*

В междинните оценки, направени за текущата програма в областта на правата, равенството и гражданството, се потвърждава цялостната ефективност на програмите, но някои аспекти бяха определени като нуждаещи се от подобрене, и по-специално необходимостта за по-голямо съсредоточаване върху нововъзникващите нужди, преразглеждането на показателите за мониторинг, постигането на по-балансирано географско разпределение между бенефициерите, увеличаването на видимостта на програмата и засилването на полезните взаимодействия с други свързани програми и инициативи на ЕС за финансиране.

Междинният доклад за оценка на програмата „Европа за гражданите“ за периода 2014—2020 г. потвърди, че общите цели са от значение за настоящите нужди в ЕС, за да се насърчи гражданското участие и осведомеността за ценностите, историята и многообразието на ЕС. Програмата „Европа за гражданите“ доказва своята добавена стойност по отношение както на въздействието си върху участниците, така и на нейната допълваща роля към другите политики за финансиране и инициативи относно политиката на ЕС в областта на образованието, културата и гражданството на ЕС. Безвъзмездните средства за дейности и безвъзмездните средства за оперативни разходи са усвоени по ефективен начин. Аспектите, които бяха определени като нуждаещи се от подобрене, се отнасят предимно до увеличаването на видимостта на програмата, изменянето на показателите за мониторинг и

засилването на полезните взаимодействия с други свързани програми и инициативи на ЕС за финансиране.

1.4.4. Съгласуваност и евентуално полезно взаимодействие с други актове

Програмата ще се стреми към полезни взаимодействия, последователност и взаимно допълване с други инструменти на Съюза, наред с другото, с Програмата за единния пазар, тъй като тя предоставя подкрепа за оправомощаване на потребителите и за укрепване на работата на правоприлагащите органи в областта на защитата на потребителите; Европейският социален фонд+ с неговото силно и пряко въздействие върху хората — включително на хората в най-неравностойно положение и най-дискриминираните — и неговото значение за насърчаването на равенството между половете и равните възможности, ценностите на ЕС и зачитането на основните права. Популяризирането на ценностите и правата в рамките на ЕС се отразява върху популяризирането им на световно равнище, включително чрез свързаността с изпълнението на целите за устойчиво развитие. В това отношение полезни взаимодействия могат да се предвидят също така с външни действия на многостранно равнище. Ще се избягва дублирането с дейности по тези други програми, а средствата може да се поделят между програма „Права и ценности“ и програма „Правосъдие“ за постигането на общите цели.

1.5. Срок на действие и финансово отражение

☐ **ограничен срок на действие**

- ☒ в сила от 1.1.2021 г. до 31.12.2027 г.
- ☒ Финансово отражение от 2021 г. до 2027 г. за бюджетните кредити за поети задължения и от 2021 г. до 2027 г. и след това за бюджетните кредити за плащания.

☐ **неограничен срок на действие**

Осъществяване с период на започване на дейност от YYYY г. до YYYY г., последван от функциониране с пълен капацитет.

1.6. Планирани методи на управление²⁹

☒ **Пряко управление** от Комисията

- ☒ от нейните служби, включително от нейния персонал в делегациите на Съюза;
- ☒ от изпълнителните агенции

☐ **Споделено управление** с държавите членки

☐ **Непряко управление** чрез възлагане на задачи по изпълнението на бюджета на:

- ☐ трети държави или на органите, определени от тях;
- ☐ международни организации и техните агенции (да се уточни);
- ☐ ЕИБ и Европейския инвестиционен фонд;
- ☐ органите, посочени в членове 70 и 71 от Финансовия регламент;
- ☐ публичноправни органи;
- ☐ частноправни органи със задължение за обществена услуга, доколкото предоставят подходящи финансови гаранции;
- ☐ органи, уредени в частното право на държава членка, на които е възложено осъществяването на публично-частно партньорство и които предоставят подходящи финансови гаранции;
- ☐ лица, на които е възложено изпълнението на специфични дейности в областта на ОВППС съгласно дял V от ДЕС и които са посочени в съответния основен акт.
- *Ако е посочен повече от един метод на управление, пояснете в частта „Забележки“.*

²⁹

Подробности във връзка с методите на управление и позоваванията на Финансовия регламент могат да бъдат намерени на уебсайта BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html.

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

2.1. Правила за мониторинг и докладване

Да се посочат честотата и условията.

Предложението включва задължения за наблюдение и оценка. Постигането на конкретните цели ще се проследява въз основа на показателите, съдържащи се в предложението; ежегодно.

Освен това най-късно до средата на 2025 г. Комисията ще представи доклад за междинна оценка относно постигането на целите на програмата, ефикасността на използването на средствата и нейната европейска добавена стойност, съчетан с поуците, извлечени от предшестващите я програми. След приключване на програмата ще бъде направена последваща оценка на дългосрочното въздействие и трайността на ефекта от нея.

2.2. Система за управление и контрол

2.2.1. *Обосновка на предложените методи на управление, механизми за финансиране на изпълнението, начини за плащане и стратегия за контрол*

За конкретни цели „Права и равенство“ и „Дафне“, управлявани от ГД „Правосъдие и потребители“ и ГД „Трудова заетост, социални въпроси и приобщаване“

Изпълнението на предвидените в програмата действия по направленията „Права и равенство“ и „Дафне“ ще се осъществява чрез пряко управление, което допринася за общите цели на политиката на Съюза. Тази част от програмата ще бъде управлявана пряко от Комисията, като се използват методите за изпълнение, предложени във Финансовия регламент, главно безвъзмездни средства и обществени поръчки, тъй като това позволява по-добро адаптиране на програмите към нуждите на политиката и по-голяма гъвкавост за приспособяване на приоритетите в случай на нововъзникващи нужди. Прякото управление от страна на Комисията също ще дава възможност за установяване на преки контакти с бенефициерите/изпълнителите, пряко участващи в дейности, които служат на политиките на Съюза.

В междинната оценка на програма „Права, равенство и гражданство“ за периода 2014—2020 г. се стигна до заключението, че няма ясни възможности за допълнително опростяване по отношение на метода на управление на програмата. Сегашният метод на директно управление е подходящ, като се има предвид размерът на програмата.

Направлението на програмата, насочено към хората с увреждания, ще се изпълнява чрез пряко управление, като се използват начините на изпълнение, предложени във Финансовия регламент, главно под формата на безвъзмездни средства и обществени поръчки. Прякото управление дава възможност да се установят преки контакти с бенефициерите/изпълнителите, пряко участващи в дейности, които служат на политиките на Съюза. Комисията осигурява пряк мониторинг върху резултата от финансираните действия. Начините за плащане на финансираните действия ще бъдат адаптирани към рисковете, свързани с финансовите операции. За да се гарантира ефективността, ефикасността и икономичността на проверките на Комисията, стратегията ще бъде ориентирана към баланс между предварителните и последващите проверки.

Последващите одити ще се извършват на място от външни одитори за извадка от операциите. При подбора на тези операции ще се комбинират оценка на риска и подбор на случаен принцип.

Последващите проверки също така се основават на взаимно разчитане по отношение на одитите и споделяне на наличната информация, за да се намали допълнително административната тежест и да се увеличи ефективността на разходите (членове 127 и 128 от новия ФР).

За конкретна цел „Ангажираност и участие на гражданите“, управлявана от ГД „Миграция и вътрешни работи“

Изпълнението на действията, предвидени в рамките на направлението „Ангажираност и участие на гражданите“, може да бъде възложено на изпълнителна агенция³⁰. Действително, повечето от действията по настоящата програма „Европа за гражданите“ са управлявани от Изпълнителната агенция за образование, аудиовизия и култура (EACEA).

Третата оценка на EACEA за периода януари 2012 г. — декември 2014 г. показва, че мандатът на EACEA беше съобразен с нуждите на Комисията и кандидатите/бенефициерите на Агенцията.

Следва също така да се подчертае, че мерките за опростяване, въведени за действията в рамките на текущата програма „Европа за гражданите“, значително намалиха процентите на грешка и дават възможност за бързо сключване на договори/плащане.

Програмата ще се изпълнява чрез покани за представяне на предложения и безвъзмездни средства, както в рамките на текущата програма „Европа за гражданите“.

По отношение на начините за плащане се предвиждат една вноска за предварително финансиране и плащане на оставащия баланс след окончателния доклад. Използването на еднократни суми/единни ставки ще намали риска от грешки.

2.2.2. *Информация относно установените рискове и системите за вътрешен контрол, създадени с цел намаляването им*

За конкретни цели „Права и равенство“ и „Дафне“, управлявани от ГД „Правосъдие и потребители“ и ГД „Трудова заетост, социални въпроси и приобщаване“, основните рискове, свързани с дейностите по финансиране на ГД „Правосъдие и потребители“, са с два аспекта:

- рискът да не се финансира най-добрият проект за справяне с установения проблем;
- рисковете, свързани с нередности и незаконосъобразност на заявените и възстановените разходи.

Що се отнася до риска за законосъобразността и редовността въз основа на главните причини и видовете най-често откривани грешки в последващите одити, изглежда, че нередности произтичат предимно от лошото финансово

³⁰

Решението за делегиране на задачи по изпълнението на изпълнителна агенция ще бъде взето съгласно РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 58/2003 на СЪВЕТА, въз основа на анализ на разходите и ползите.

управление от страна на бенефициерите, дължащо се главно на лошо разбиране на правилата поради тяхната сложност, и по-специално относно допустимостта на разходите.

Следователно рисковете се дължат главно на:

- осигуряване на качеството на избраните проекти и тяхното последващо техническо изпълнение;

- риск от неефекасно или неикономично използване на предоставените средства както по отношение на безвъзмездните средства (сложност на възстановяването на действителните допустими разходи), така и по отношение на обществените поръчки (понякога ограниченият брой на икономическите доставчици с необходимите специализирани познания води до недостатъчно възможности за сравняване на ценовите оферти);

- измами

Очаква се повечето от тези рискове да бъдат намалени благодарение на:

- по-добро изготвяне на поканите за представяне на предложения;

- по-добри насоки за бенефициерите и по-добра целенасоченост на предложенията;

- увеличеното използване на опростени разходи, както е предвидено в новия Финансов регламент;

- използването на корпоративните системи за управлението на предложенията и безвъзмездните средства;

Описание на системата за вътрешен контрол

Системата за контрол, предвидена за бъдещата програма, е продължение на вече съществуващата система за контрол.

Стратегията за контрол ще се основава на новия Финансов регламент и на Регламента за общоприложимите разпоредби. Новият Финансов регламент и проектът на предложението за програма „Правосъдие“ следва да разширят използването на опростените форми на безвъзмездни средства, като например еднократни суми, единни ставки и единични разходи.

Стратегията за контрол е съставена от различни градивни елементи:

- програмиране, оценка и подбор на предложения, за да се гарантира, че се финансират само най-добрите предложения;

- сключване и мониторинг на споразуменията за предоставяне на безвъзмездни средства: Всички операции и процедури подлежат на предварителна проверка от Отдела за управление на програмата и финансово управление на ГД „Правосъдие и потребители“, както и от съответните отдели, отговарящи за политиката. Финансовата проверка се извършва от Отдела за управление на програмата и финансово управление. Декларациите за направени разходи за безвъзмездните средства се проверяват старателно, като се изискват оправдателни документи, когато това е необходимо, въз основа на оценка на риска.

- последващи одити, гарантирани чрез споразумение за нивото на обслужване с ГД „Миграция и вътрешни работи“: Секторът за последващи проверки използва „стратегия за откриване“, чиято цел е да се установи максимален брой

аномалии с оглед на събирането на неправомерни плащания. Въз основа на тази стратегия одитите се извършват върху извадка от проекти, подбрани почти изцяло въз основа на анализ на риска.

Разходите за проверките възлизат приблизително на 4,49 % от плащанията, извършени от ГД „Правосъдие и потребители“. Очаква се това да остане стабилно или леко да се понижи в случаите, когато използването на възможности за опростени разходи (BOR) ще бъде разширено през следващия програмен период.

Изпълнението е съсредоточено върху предоставянето на договори за обществени поръчки, като същевременно се предвиждат редица безвъзмездни средства за конкретни дейности и организации.

Договорите за обществени поръчки ще бъдат сключвани предимно в области като проучвания, събиране на данни, договори за оценка, обучения, информационни кампании, ИТ и комуникационните услуги, управление на съоръженията на др. Изпълнителите са предимно консултантски и други частни дружества, много от които малки и средни предприятия (МСП).

Безвъзмездни средства ще се предоставят главно за дейности по подпомагане на неправителствени организации, национални органи и др. Срокът за изпълнение на субсидираните проекти и дейности най-често варира от една до три години.

Основните рискове са следните:

- Риск от неефикасно или неикономично използване на предоставените средства по отношение както на безвъзмездните средства (сложност на правилата за финансиране, особено за малките стопански субекти), така и на обществените поръчки (ограниченият брой на икономическите доставчици с необходимите специализирани познания води до недостатъчно възможности за сравняване на ценовите оферти в някои сектори);
- Риск за репутацията на Комисията, ако бъдат открити измами или престъпни дейности; системите за вътрешен контрол на трети страни осигуряват само частични гаранции поради големия брой различни изпълнители и бенефициери, всеки от които работи със своя собствена система за контрол, често доста малка по размер.

Комисията въведе вътрешни процедури, насочени към покриване на посочените по-горе рискове. Вътрешните процедури са в пълно съответствие с Финансовия регламент и включват мерки за борба с измамите и съображения относно разходите и ползите. В тази рамка Комисията продължава да проучва възможностите за подобряване на управлението и за постигане на по-голяма ефективност. Основните характеристики на рамката за извършване на контрол са следните:

Проверки преди и по време на изпълнението на проектите:

- Понастоящем се използват изготвени в рамките на Комисията образци на споразумения за отпускане на безвъзмездни средства и договори за обществена поръчка за услуги. Те съдържат известен брой разпоредби за контрол, като например одитни сертификати, финансови гаранции, одити на място, както и инспекции от OLAF. Правилата, уреждащи допустимостта на разходите, понастоящем са в процес на опростяване, например като се използват единични

разходи, еднократни суми, вноски, които не са свързани с разходите, и други възможности, предложени във Финансовия регламент. Това ще намали разходите за проверки и ще постави акцента върху проверките и контрола във високорискови области.

- Всички служители се подписват, че са запознати с кодекса за добро административно поведение. Служителите, които участват в процедурата по подбор или в управлението на споразуменията за безвъзмездни средства/договорите, (също така) подписват декларация за липса на конфликт на интереси. Персоналът преминава редовно обучение и ползва мрежи за обмен на най добри практики.
- Техническото изпълнение на даден проект се проверява по документи на редовни интервали въз основа на техническите доклади за постигнатия напредък, представени от изпълнителите и бенефициерите; освен това се предвиждат срещи с изпълнителите/бенефициерите по договора и посещения на място в зависимост от конкретния случай.

Проверки в края на проекта:

Извършват се последващи одити за проверка на място на допустимостта на декларациите за направени разходи. Целта на тези проверки е да се предотвратяват, откриват и поправят съществените грешки, свързани със законосъобразността и редовността на финансовите трансакции. С цел постигане на висок ефект от извършвания контрол, подборът на бенефициерите, които да бъдат подложени на одит, предвижда подборът въз основа на оценка на риска да се съчетава с подбор на случаен принцип и по време на одита на място при възможност да се отделя внимание на оперативните аспекти.

За конкретна цел „Ангажираност и участие на гражданите“, управлявана от ГД „Миграция и вътрешни работи“

А: Основни рискове и основни причини за грешки

Текущата програма „Европа за гражданите“ е управлявана от Изпълнителната агенция за образование, аудиовизия и култура (ЕАСЕА). Благодарение на въведените мерки за опростяване (по-специално еднократни суми) настоящата програма „Европа за гражданите“ се изпълнява с вероятен процент от грешки под прага на същественост от 2 %. Тези мерки за опростяване ще продължават да се изпълняват и в рамките на бъдещата програма.

Б: Информация за системата за вътрешен контрол, създадена в рамките на Комисията — Надзор на ЕАСЕА от Комисията

Комисията ще приложи мерките за контрол, изисквани по отношение на изпълнителните агенции в съответствие с член 62 от Финансовия регламент [в съответствие с Регламент (ЕО) № 58/2003 на Съвета за изпълнителните агенции].

Освен това Комисията ще упражнява мониторинг и контрол върху работата на изпълнителната агенция и ще взема мерки последната да осъществява цели, свързани с извършването на целесъобразен контрол, за действията, които ще ѝ бъде възложено да управлява. Този надзор ще залегне в условията и реда относно сътрудничеството между ръководната ГД и изпълнителната агенция, а също и в шестмесечния доклад на агенцията.

2.2.3. *Оценка и обосновка на разходната ефективност на проверките (съотношение „разходи за контрол ÷ стойност на съответните управлявани фондове“) и оценка на очакваната степен на риска от грешки (при плащане и при приключване)*

За конкретни цели „Права и равенство“ и „Дафне“, управлявани от ГД „Правосъдие и потребители“ и ГД „Трудова заетост, социални въпроси и приобщаване“. Разходите за проверките възлизат приблизително на 4,49 % от плащанията, извършени от ГД „Правосъдие и потребители“. Очаква се този процент да остане стабилен или леко да се понижи в случаите, когато използването на възможности за опростени разходи (BOR) ще бъде разширено през следващия програмен период. Не би било икономически рентабилно да се увеличат разходите за проверки за постигане на незначително подобряване на процента на грешка.

В ГД „Трудова заетост, социални въпроси и приобщаване“ разходите за предложената степен на проверки представляват приблизително 4 % от годишния бюджет за оперативни разходи. Това е оправдано от големия брой операции, които трябва да бъдат контролирани. Действително, в областта на хората с увреждания, прякото управление включва предоставянето на множество договори и безвъзмездни средства за действия, както и плащането на много безвъзмездни средства за оперативни разходи на неправителствени организации. Свързаният с тези дейности риск се отнася до капацитета на (особено) по-малките организации за ефективен контрол на разходите.

За период от 5 години процентът на грешка при одитите на място на безвъзмездни средства при пряко управление беше 1,8 %. За всички програми на ГД „Трудова заетост, социални въпроси и приобщаване“ и в световен мащаб, като се вземе предвид ниското ниво на риск при обществените поръчки под 1 %. Това ниво на грешки се счита за приемливо, тъй като е под нивото на същественост от 2 %.

Предложените промени за програмата няма да се отразят върху начина, по който понастоящем се управляват бюджетните кредити. Действащата система за контрол доказва ефективността си за предотвратяване и/или откриване на грешки и/или нередности, и, при наличието на такива — за тяхното коригиране. Поради това се очаква делът на грешките да се запази на същите нива.

За конкретна цел „Ангажираност и участие на гражданите“, управлявана от ГД „Миграция и вътрешни работи“

Втората година, през която бяха публикувани проценти на грешка за поколенията програми от периода 2014—2020 г., управлявани от ЕАСЕА, беше 2017 г. и резултатите са обнадеждаващи (0 % по отношение на програма „Европа за гражданите“). Предвид планираните мерките за опростяване и за контрол се очаква равнището на неспазване на предвидените действия да бъде под прага от 2 %.

Оценка на разходите за контрол на дейности, управлявани от ЕАСЕА

1. По време на етапите на подбор и управление на договорите

1.1 Разходи за персонал

Оценката се изчислява, като се имат предвид дейностите по контрол, извършвани в рамките на текущата програма „Европа за гражданите“:

- от служителите с оперативни и финансови функции, които извършват инициране и проверка

- на всички етапи от жизнения цикъл на проекта (подбор, сключване на договорите и плащания).

Брой на служителите, които извършват дейности по контрол -
Стандартни разходи/година:

Договорно наети лица: $6,6 \times 74\,000 \text{ EUR} = 488\,400 \text{ EUR}$

Временно наети лица: $1,6 \times 143\,000 \text{ EUR} = 228\,800 \text{ EUR}$

Общо за срока на действие на програмата: 5 020 400 EUR

1.2. Други разходи — стандартни разходи/година

Посещения на място: $20 \times 825 \text{ EUR} = 16\,500 \text{ EUR}$

Одиторски заверки, които трябва да се представят от бенефициерите: 86 000 EUR

Общо за срока на действие на програмата: 717 500 EUR

2. Последващ контрол

2.1 Персонал

Брой на служителите, които извършват контролни дейности - стандартни разходи/година

Договорно наети лица: $0,25 \times 74\,000 \text{ EUR} = 18\,500 \text{ EUR}$

Временно наети лица: $0,05 \times 143\,000 \text{ EUR} = 7\,150 \text{ EUR}$

Общо за срока на действие на програмата: 179 500 EUR

2.2. Последващи одити

Одити на случаен принцип, основани на риска одити и ad hoc одити — стандартни разходи/година:

$10.500 \text{ EUR} \times 10 = 105\,000 \text{ EUR}$

Общо за срока на действие на програмата: 735 000 EUR. Общи свързани с контрола разходи за ЕАСЕА спрямо оперативния бюджет, който потенциално трябва да се управлява

Предвид оперативния бюджет от 204 милиона евро за направлението „Ангажираност и участие на гражданите“ общите разходи за контрол на действията, управлявани от ЕАСЕА, са приблизително 3,5 % от бюджета.

2.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности

Да се посочат съществуващите или планираните мерки за превенция и защита, например от стратегията за борба с измамите.

В допълнение към прилагането на всички регулаторни механизми за контрол програмата ще се изпълнява от генералната дирекция, която изпълнява и стратегията на Комисията за борба с измамите (СКБИ), приета на 24 юни

2011 г., за да се гарантира, наред с другото, че нейните вътрешни проверки, свързани с борбата с измамите, са приведени в съответствие със СКБИ и че нейният подход за управление на риска от измами е насочен към установяване на областите, в които съществува риск от измами, както и към намирането на подходящ отговор.

С цел ограничаване на евентуални измами и нередности се предвиждат следните мерки:

- предотвратяването на евентуални измами и нередности е взето предвид още при разработването на програмата чрез опростяването на правилата и по-широкото използване на единни ставки и еднократни общи суми;
- системно ще се извършва проверка за евентуално двойно финансиране и за установяване на бенефициери, възползващи се от безвъзмездни средства, предоставяни от няколко източника;
- ще се извършват ad hoc одити в случай на сериозни опасения за наличие на нередности и/или измами;
- изпълнителната агенция ще трябва да докладва на Комисията за евентуални измами и нередности както ad hoc, така и в рамките на редовните си доклади.
- с решенията, споразуменията и договорите, произтичащи от изпълнението на програмата, изрично ще се дава право на Комисията, включително на Европейската служба за борба с измамите и на Сметната палата, да извършват одити, проверки на място и инспекции;
- процедурата за отпускане на безвъзмездни средства се състои от няколко елемента за откриване на измами, като например широкото използване на принципа „на четирите очи“, проверка на коректността и прозрачността на процедурите за отпускане на безвъзмездни средства, наличието на подробни процедури за избягване на конфликти на интереси, проверка дали кандидатите са вписани в „черен списък“ съгласно Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002, използването на ИТ инструменти като EDES и ARACHNE и търсенето на други „червени флагчета“ (показатели за измами).

След проучване от външен изпълнител, което ще бъде окончателно завършено в средата на 2018 г., съвместните стратегии за борба с измамите (ССБИ) ще бъдат преразгледани и приносът на ГД „Трудова заетост, социални въпроси и приобщаване“ към СКБИ ще бъде актуализиран.

3. ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

3.1. Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове

Функция от многогодишната финансова рамка	Бюджетен ред	Вид на разхода	Финансов принос			
	Номер Функция 2 Сближаване и ценности 07.06 Правосъдие, права и ценности Права и ценности	Многогод. /едногод. ³¹	от държави от ЕАСТ ³²	от държави кандидатки ³³	от трети държави	по смисъла на член [21, параграф 2, буква б)] от Финансовия регламент
	[07.01YY] [Права и ценности] 07.01.05.	Едногод.	ДА	ДА	НЕ	НЕ
	07.06.02.01 07.06.02.02	Много- год.	ДА	ДА	НЕ	НЕ

³¹ Многогод. = многогодишни бюджетни кредити / Едногод. = едногодишни бюджетни кредити.

³² ЕАСТ: Европейска асоциация за свободна търговия.

³³ Държави кандидатки и където е приложимо — потенциални кандидатки от Западните Балкани.

3.2. Очаквано отражение върху разходите

3.2.1. Обобщение на очакваното отражение върху разходите

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Функция от многогодишната финансова рамка	<2>	Функция 2 Сближаване и ценности 07.06 Правосъдие, права и ценности Програма „Права и ценности“
--	------------------	--

			2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	След 2027 г.	ОБЩО
Бюджетни кредити за оперативни разходи	Постигане задължения	1)	78 824	80 123	81 204	81 586	81 694	81 560	80 914		565 905
	Плащания	2)	10 578	42 020	56 269	60 625	63 576	63 814	63 490	205 533	565.905
Бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за програмата ³⁴	Постигане задължения = Плащания	3)	11 800	11 200	10 600	10 500	10 500	10 600	10 600		75 800*
ОБЩО бюджетни кредити за финансовия пакет на програмата	Постигане задължения	= 1+3	90 624	91 323	91 804	92 086	92 194	92 160	91 514		641 705
	Плащания	=2+3	22 378	53 220	66 869	71 125	74 076	74 414	74 090	205 533	641 705

Бюджетните кредити са предназначени за финансиране на дейностите, посочени в приложение I към настоящия регламент, които допринасят за постигането на конкретните цели в направление „Равенство и права“, направление „Ангажираност и участие на гражданите“ и направление „Дафне“. Разпределението на средствата, посочено в член 6, параграф 2, буква а), може да бъде разделено допълнително между направлението „Права и равенство“ (приблизително 75 %) и

³⁴ Техническа и/или административна помощ и разходи в подкрепа на изпълнението на програми и/или дейности на ЕС (придирни редове ВА), непреки научни изследвания, преки научни изследвания.

направлението „Дафне“ (приблизително 25 %). Разпределението на средствата, посочени в член 6, параграф 2, буква б), ще бъде посветено на направление „Ангажираност и участие на гражданите“, включително подкрепата за НПО, пряко управлявана от ГД „Правосъдие и потребители, която представлява приблизително 20 %.

* Тази сума покрива разходите за подкрепа за програма „Права и ценности“ и приноса за ЕАСЕА за управлението на наследените резултати от програма „Европа за гражданите“ за периода 2014—2020 г. и възможното делегиране на част от програма „Права и ценности“ (направление „Ангажираност и участие на гражданите“) на изпълнителна агенция. Сумата освен това покрива възможното делегиране на подкрепа на НПО в рамките на направлението „Ангажираност и участие на гражданите“. Обработването на наследените от предшестващите програми резултати обяснява по-високите суми за 2021—2023 г. Програмата може да бъде (частично) делегирана на изпълнителна агенция в зависимост от резултата от анализа на разходите и ползите и свързаните с нея решения, които трябва да бъдат взети, както и от това, че съответните бюджетни кредити за административни разходи за изпълнение на програмата в Комисията и изпълнителната агенция ще бъдат съответно адаптирани.

Функция от многогодишната финансова рамка	7	„Административни разходи“
--	----------	---------------------------

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

		2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	След 2027 г.	ОБЩО
Човешки ресурси		24 795	24 795	24 795	24 795	24 795	24 795	24 795		173 565
Други административни разходи		1 082	1 082	1 082	1 082	1 082	1 082	1 082		7 574
ОБЩО бюджетни кредити за ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка	(Общо поети задължения = Общо плащания)	25 877	25 877	25 877	25 877	25 877	25 877	25 877		181 139

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

		2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	След 2027 г.	ОБЩО
ОБЩО бюджетни кредити по всички ФУНКЦИИ от многогодишната финансова рамка	Поети задължения	116 501	117 200	117 681	117 963	118 071	118 037	117 391		822 844
	Плащания	48 255	79 097	92 746	97 002	99 953	100 291	99 967	205 533	822 844

3.2.2. Очаквано отражение върху бюджетните кредити за оперативни разходи

- ☐ Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за административни разходи
- ☒ Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за административни разходи съгласно обяснението по-долу:

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Години	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	ОБЩО
--------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	------

ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка								
Човешки ресурси	24 795	24 795	24 795	24 795	24 795	24 795	24 795	173 565
Други административни разходи	1 082	1 082	1 082	1 082	1 082	1 082	1 082	7 574
Междинен сбор за ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка	25 877	25 877	25 877	25 877	25 877	25 877	25 877	181 139

Извън ФУНКЦИЯ 7³⁵ от многогодишната финансова рамка								
Човешки ресурси								
Други разходи с административен характер	11 800	11 200	10 600	10 500	10 500	10 600	10 600	75 800
Междинен сбор извън ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка	11 800	11 200	10 600	10 500	10 500	10 600	10 600	75 800

ОБЩО	37 677	37 077	36 477	36 377	36 377	36 477	36 477	256 939
-------------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	---------

Бюджетните кредити, необходими за човешки ресурси и други разходи с административен характер, ще бъдат покрити от бюджетни кредити на ГД, които вече са определени за управлението на действието и/или които са преразпределени в рамките на ГД, при необходимост заедно с допълнително отпуснати ресурси, които могат да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

³⁵

Техническа и/или административна помощ и разходи в подкрепа на изпълнението на програми и/или дейности на ЕС (предишни редове ВА), непреки научни изследвания, преки научни изследвания.

3.2.2.1. Очаквани нужди от човешки ресурси

- ☐ Предложението/инициативата не налага използване на човешки ресурси
- ☒ Предложението/инициативата налага използване на човешки ресурси съгласно обяснението по-долу:

Оценката се посочва в еквиваленти на пълно работно време

Години		2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.
• Должности в щатното разписание (должностни лица и срочно наети служители)								
Централа и представителства на Комисията		156,75	156,75	156,75	156,75	156,75	156,75	156,75
Делегации								
Научни изследвания								
• Външен персонал (в еквивалент на пълно работно време — ЕПРВ) — ДНП, МП, КНЕ, ПНА, МЕД³⁶								
Функция 7								
Финансиран и от ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка	- в централата	31,5	31,5	31,5	31,5	31,5	31,5	31,5
	- в делегациите							
Финансиран и от финансовия пакет на програмата ³⁷	- в централата							
	- в делегациите							
Научни изследвания								
Други бюджетни редове (да се посочат)								
ОБЩО		188,25	188,25	188,25	188,25	188,25	188,25	188,25

Нуждите от човешки ресурси ще бъдат покрити от персонала на ГД, на който вече е възложено управлението на дейността и/или който е преразпределен в рамките на ГД, при необходимост заедно с всички допълнителни отпуснати ресурси, които могат да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

Описание на задачите, които трябва да се изпълнят:

Должностни лица и срочно наети служители	ГД „Правосъдие и потребители“: 134 Служители, наети на ЕПРВ, свързани с програмата Всички служители, назначени на ЕПРВ в ГД „Правосъдие и потребители“, бяха
--	---

³⁶ ДНП = договорно нает персонал; МП = местен персонал; КНЕ = командирован национален експерт; ПНА = персонал, нает чрез агенции за временна заетост; МЕД = младши експерт в делегация.

³⁷ Подтаван за външния персонал, покрит с бюджетните кредити за оперативни разходи (предишни редове ВА).

	<u>разпределени към една от трите текущи програми.</u> <u>ЕПРВ за програма „Права и ценности“: 50 % от JUST.04 — отдела за управление на програмата и финансово управление, 50 % от други хоризонтални отдели и служители, наети на ЕПРВ, от отделите, отговарящи за политиките, свързани с програма ПРГ (C2, C3, C4, D1, D2, D3)</u> <u>ГД „Миграция и вътрешни работи“ (направление „Ангажираност и участие на гражданите“): 6 ЕПРВ</u> <u>Генерален секретариат: 7,25 ЕПРВ — Европейска гражданска инициатива (ЕГИ)</u> <u>ГД „Трудова заетост, социални въпроси и приобщаване“ (дейности, свързани с „правата на хората с увреждания“): 9,5 ЕПРВ</u>
Външен персонал	<u>ГД „Правосъдие и потребители“: 29 Служители, наети на ЕПРВ, свързани с програмата</u> <u>ГД „Миграция и вътрешни работи“ (направление „Ангажираност и участие на гражданите“): 1 ЕПРВ</u> <u>ГД „Трудова заетост, социални въпроси и приобщаване“ (дейности, свързани с „правата на хората с увреждания“): 1,5 ЕПРВ</u>

3.2.3. Финансов принос от трети страни

Предложението/инициативата:

- ☒ не предвижда съфинансиране от трети страни
- ☐ предвижда следното съфинансиране от трети страни, като оценките са дадени по-долу:

Бюджетни кредити в млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Години	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	ОБЩО
Да се посочи съфинансиращият орган								
ОБЩО съфинансирани бюджетни кредити								

3.3. Очаквано отражение върху приходите

- ☐ Предложението/инициативата няма финансово отражение върху приходите.
- ☒ Предложението/инициативата има следното финансово отражение:
 - ☐ върху собствените ресурси
 - ☐ върху разните приходи

Моля, посочете дали приходите са записани по разходни бюджетни редове. ☐

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Приходен бюджетен ред:	Отражение на предложението/инициативата ³⁸						
	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.
Статия							

За целевите приходи да се посочат съответните разходни бюджетни редове.

--

Други забележки (например метод/формула за изчисляване на отражението върху приходите или друга информация).

--

³⁸

Що се отнася до традиционните собствени ресурси (мита, налози върху захарта), посочените суми трябва да бъдат нетни, т.е. брутни суми, от които са приспаднати 20 % за разходи по събирането.